

Nya Åland

5 SEPTEMBER 2008 NR 207 PRIS 1,20 €

Kul på bio med Kung fu pandan

NÖJE. Den har en hög skratt-per-minut-faktor, är omdömet om "Kung fu panda".
Vältrar sig i fantastiska stridsorgier, heter det om "Arn – Riket vid vägens slut".
Båda filmerna har premiär på bio Savoy på fredag, båda recenseras på Nöje.

SIDAN 15

Bybor samlar till lån för Kvarnbobutiken

NYHETER. Kvarnbobutiken, som drivs av **Monica Majander**, har ekonomiska problem. Det blev känt i östra Saltvik i tisdags och på bara ett par timmar hade över tjugo orsbor samlats ihop via djungeltrumman till ett krismöte i butiken. Med på mötet var också en representant för den bank som har hand om butikens affärer.

– Nu skrapar vi ihop till ett lån med betydligt lindrigare villkor för Majander så att bördan lättar lite för henne, säger **Jan Salmén** (c), som är den drivande kraften bakom räddningsinsatsen.

– Vi ska nog försöka göra allt och jag är mycket hoppfull. Vi vill ju ha butiken kvar!

Det finns flera orsaker till butikens trängda ekonomiska situation. För Monica Majander handlar det dock om två faktorer för att komma ut ur ekorrhjulet: Fler kunder och större omsättning.

SIDAN 3

Hoppas på orsborna. Det finns sammanlagt tre deltidsanställda i Kvarnbobutiken. Deras arbetsplatser är nu i händerna på solidariska och generösa orsbor som vill rädda sin butik. På bilden Katrin Widberg, butiksägaren Monica Majander och Ilze Röholm.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Flasklamm. Tackan Svartis-Sonja har tidigare matats med flaska och är otroligt tam och kärvtänlig. Monika Nordlund och sonen Arvid Eriksson umgås med djuren.

Foto: JONAS EDSVIK

Började med Betty och hennes elake son

MILJÖ. Fransilia, Matilda och Elin med peruken flockas kring matte **Monika Nordlund** när hon närmar sig fårhagen vid hemmet i Saltvik Lavö. De vet att de har klappar och kärvtänliga ord att vänta när hon dyker upp.

För Monika är de flesta av de 60 tackorna

individer och hon har en speciell relation till var och en.

– Får har namn om sig att vara dumma, men de är egentligen intelligenta. De kan till och med lära sig konster som att räkna vacker tass!

Monikas fårberoende fick sin början för

fyra år sedan när de två första fåren, Betty och hennes tyvärr vanartade son Börje, kom till gården som gräsklippare.

I år fick tackorna 120 lamm som Monika haft svårt att släppa iväg till slakt.

– Jag är nog för blödig för att vara köttproducent, medger hon.

SIDAN 2

Kritiska. Oppositionen, här representerad av Gun-Mari Lindholm (ob), Johan Ehn (fs), Roger Jansson (fs), Danne Sundman (ob) och Mika Nordberg (ob), hotar med nej till Lissabonfördraget.

Foto: ANDREAS DIENERT

Ja till Lissabon ligger i vågskålen

NYHETER. Oppositionen anser att landskapsregeringen hittills inte har nått tillräckligt långt i inflytandeförhandlingarna med Helsingfors. Uppnås inte de fyra krav som lagtinget från början satte upp kommer oppositionspartierna att rösta nej till Lissabonfördraget.

– I dag finns det inte kvalificerad majoritet för ett ja i salen, säger **Gun-Mari Lindholm** (ob).

SIDORNA 4-5

Tanja P på sponsorbesök

NYHETER. – Nu vet jag hur chipsen är tillverkade nästa gång jag äter dem.

I går var slalomstjärnan **Tanja Poutiainen** på blixtpesök i Chips fabrik i Saltvik Haraldsby. Tafel blir också i vinter en av hennes sponsorer.

Hon formulerade sig elegant om hur toppidrott och chips går ihop.

– Man måste få njuta av livet ibland.

SIDAN 16

Äter chips.

Också en toppidrottare äter chips ibland, säger världsstjärnan Tanja Poutiainen.

Foto: JONAS EDSVIK

kultur

8

Om galeasen Hoppet av Saltvik berättas det i en nyutkommen bok.

nyan-nappet

10

Linus Carlsson vann Nyan-nappet i augusti med en gädda på 90 centimeter.

krönika

22

"Hälften av champagnen sprutade ut på bord och golv."

KRÖNIKÖREN MOSSE WALLÉN

åland 24 i kväll

Barnläkaren **Christian "Snuffe" Johansson** och dietisten **Angelica Johansson** är gäster i höstens första avsnitt av debattprogrammet Rakt på.

Nya

TILLFÄLLET

Stor premiär och 3-års fest
lördag och söndag kl. 11.00-16.00

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

” När jag var barn hade jag ett får som kunde räcka vacker tass, gå i koppel och ligga ner på befallning.
MONIKA NORDLUND

Flockledare. Monika Nordlunds får vet att hon är flockledaren som kommer med mat, som klappar och pratar med dem. Efter starten för fyra år sedan har hon blivit en riktig fårälskare. Bete finns det hemma i Saltvik Lavö där vallodlingen samtidigt gödslas naturligt inför nästa år.

Monika Nordlund i Saltvik Lavö är fårberoende

Ömhetstörstande damer i hagen

Tackan Betty gav den första kicken för fyra år sedan. Sen har fåren blivit fler och fler på Östergårds i Saltvik Lavö där de får både kärlek och omsorg av matmor Monika Nordlund.

Nu har hon blivit fårberoende.

När vi närmar oss hagen där Monika Nordlunds och **Dan Erikssons** tackor betar blir det ett väldigt bråkande. Tackorna kommer rusande från alla håll för att se om det vankas mat. När de märker att serveringen uteblir dröjer sig de kärvgastiga kvar vid hennes sida och vill bli krusade och klappade.

Huvudet på axeln

Mest enträget är ett av de tidigare flasklamm, en vackert brun tacka som kallas Svartis eller Sonja. Hon kryper nästan upp i famnen på Monika, lägger huvudet på hennes axel och blundar.

– Flasklammerna har namn. Dem har barnen skött om.

Barnen är **Elias**, 9 år och **Daniel**, 6 år. Minstingen **Arvid**, snart två år, har ännu inte haft något flasklamm.

Tackorna heter till exempel Fransilia och Matilda, Flundran och Elin med peruken. Flundran för ögonens place-

ring och Elin med peruken, ja – när man ser henne förstår man varför hon heter som hon gör.

För fyra år sedan

Monikas fårintresse väcktes för fyra år sedan när hon fick två får av en kompis – Betty och hennes son Börje.

– Får betar bra ihop med hästar som jag hade då.

Men den unga baggen var elak med tackorna så hans liv blev kort. I stället köpte hon fem nya får.

På den vägen är det. Nu har hon 60 tackor.

Sparar de vackraste

Det betyder att många har skickats till slakt – ett svårt beslut.

– Jag sparar de vackraste, dem som det är något särskilt med. Innan slaktbilen kommer så stryker jag alltid några lamm från listan och tar dem åt sidan. Jag är nog lite för blödig för att vara köttproducent.

Några av tackorna har horn – de är Ålandsfår. Deras lamm blir inte lika stora och kraftiga som lamm efter kötttrasbaggar, något som också spelar roll. Å andra sidan ger Monikas Ålandsfårbagge svarta lamm som hon gärna vill ha för färgens skull.

– Jag vill inte bara ha vita lamm, de är så lika varann. Å andra sidan är det lättare att skiljas från de vita lammerna just för att inget av dem sticker ut ur mängden.

”Som att bli mormor”

Att vänta på att tackorna ska lamma är en speciell känsla. Som att bli mormor ungefär, berättar hon.

– Av de 120 lamm som kom senast dog bara fyra, en försvinnande liten del. Inte var det särskilt jobbigt heller, även om jag måste hjälpa ganska många till världen. Tackorna lammade mest på morgnarna och kvällarna och sällan på dagtid när jag jobbade, berättar Monika som arbetar inom hemvården i Geta.

Under lamningen är bråkandet öronbedövande när matmor ofta kommer på besök. Då måste hon ha hörselskydd.

Inte dumma

Får har rykte om sig att vara dumma. Det är de inte, intygar Monika.

– De kan till och med lära sig olika konster. När jag var barn hade jag ett får som kunde räcka vacker tass, gå i koppel och ligga ner på befallning. Tyvärr har jag haft för lite tid att lära de här fåren konster,

men en vacker dag ska det nog bli av!

Ett favoritprogram på teve är *Fåret Shaun* som sänds på barnkanalen alla morgnar.

– Ett brittiskt humorprogram om vad får gör på näterna. Jag är helt övertygad om att mina får betar sig precis likadant.

Fast när fåren rymmer – vilket de gör titt och tätt, särskilt Ålandsfåren som dessutom är ena rackare på att hoppa över höga stängsel – då är de inte dyma om någon skulle få för sig att bjuda på dem.

– Sommargrannarna har haft dem i sina trädgårdar nu och då, och grannen **Mats Häggblom** har också haft besök. Men fåren tar sig inte så långt bort.

Häst mot höns

Så på det hela taget är fåren mycket lättare att ha som husdjur än hästarna. Dem har Monika sålt.

– Det är mycket arbete med hästar. Den sista bytte jag bort mot tre höns, och det har jag inte ångrat!

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Kärvgastiga. För Arvid, snart 2, är fåren jättelika och lite skrämmande. Det bryr sig de ömhetstörstande och nyfikna tackorna inte om, bara de får sina klappar och kramar.

Dietisten Angelica Johansson är en av gästerna i "Rakt på". Foto: ERKKI SANTAMALA

Första gången "Rakt på"

■ I kväll klockan 18.30 sänds det första avsnittet av nya tv-debattprogrammet "Rakt på" i Åland 24.

Programledare är Nya Ålands chefredaktör **Nina Fellman**.

I programmet diskuteras dagsaktuella samhällsfrågor och politik.

Gäster i det första programmet, med rubriken "Kan man någonsin äta rätt?" är dietisten **Angelica Johansson** och barnläkaren **Christian "Snuffe" Johansson**.

Programmet sänds också kl 19.30, 21.30 och 22.30 efter Åland 24s nyheter.

Åland 24:s program kan ses med Åloms IP-tv samt med digital-box på Ålandskanalen.

Rätten köpte inte bortförklaringar

■ En 40-årig man har dömts till 45 dagars villkorligt fängelse och 30 dagsböter på sammanlagt 900 euro för grovt rattfylleri. Dessutom ålades mannen körförbud.

Mannen körde från Godby centrum till avfartsvägen vid Grelsby med minst 1,76 promille alkohol i blodet. Under färden har han kört på fel sida av vägen med hellusen på vid möten och då han greps av polisen hade han slocknat vid ratten.

I tingsrätten hävdade mannen att det var en väninna som körde och att han var oskyldig. Men han har inte kunnat uppge väninnans efternamn och eftersom alla vittnesmål stärkte polisens version av det inträffade fann inte rätten mannen trovärdig. (tt-s)

Seagram hyrs ut

■ Restaurang Seagram och gästhamnen i Föglö Degerby säljs inte än. Som Nya Åland skrivit tidigare finns planer på att sälja anläggningen, men ingen försäljning har skett.

– Den hyrs ut till att börja med, säger **Albert Hovi** som drivit restaurangen och gästhamnen i 15 år.

Men vem som hyr anläggningen vill han inte säga i det här skedet.

– Kommunen ska ha fest här den 20:e och vi vill hålla det hemligt tills dess. (ns)

Stal elgenerator ur paketbil

■ Polisen har fått in en anmälan om att en bensindriven elgenerator stulits från en paketbil någon gång under tisdagen och onsdagen i Mariehamn.

Under onsdagen snattade någon vaxdukar från en servicestation i Mariehamn. (ns)

Kvarnbobutiken i ekonomisk kris

Ortsborna skrapar ihop lån

På bara ett par timmar lyckades Jan Salmén i tisdags skrapa ihop över tjugo orsbor i östra Saltvik till ett krismöte. Ärendet var entydigt: Vi måste rädda Kvarnbobutiken!

I tisdags gick djungeltrumman i Saltvik: **Monica Majander**, som driver Kvarnbobutiken, har ekonomiska problem och det finns risk för att butiken måste stänga.

Jan Salmén handlade omedelbart. Han kontaktade så många han hann på ett par timmar och bad dem komma till ett krismöte i butiken. Han bjöd också in en representant från banken där Majander har sina lån.

Det ledde till att ett 20-tal orsbor ställde upp.

Tomt i byn

– Det var lätt att mobilisera folk. Hade jag haft lite mera tid vet jag att betydligt fler hade kommit.

Den starka solidariteten med butiken förklarar Salmén med att orsborna vill ha den kvar.

– Vi har upplevt en kort period mellan två ägare då butiken var stängd. Det blev tomt i byn och så vill vi inte ha det igen, säger han.

– Det är dessutom många äldre som går till butiken och många som bor längre norrut som verkligen behöver den. Och hur skulle det gå med post och bank om butiken stänger?

Majander som köpman får

Tacksam butiksägare. Monica Majander är glad över det stöd hon har fått av byborna. Nu gäller det att få fler kunder till butiken för att kunna komma ut ur eckorrhjulet. Foto: ERKKI SANTAMALA

också högt betyg i trakten.

– Hon har varit omtyckt och hon jobbar mycket, säger Salmén.

– Att börja en ny verksamhet med lån för köp av lager och att lära sig att anpassa sig efter stora Keskos villkor är inte lätt.

Dessutom drabbades butiken hårt av väg- och rondellbygget. Många valde andra vägar medan bygget pågick och då handlade de också på annat håll.

Helt eniga

De som var på mötet var, en-

ligt Salmén, helt eniga om att butiken skall räddas.

– Vi fick information om alla villkor av bankens representant och av Majander. Nu skrapar vi ihop till ett lån med betydligt lindrigare villkor för Majander så att bördan lättar

lite för henne, säger han.

– Vi ska nog försöka göra allt och jag är mycket hoppfull. Vi vill ju ha butiken kvar!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

"Vi behöver fler kunder"

– Vi behöver helt enkelt fler kunder och bättre omsättning.

Det säger butiksinnehavaren Monica Majander med anledning av de ekonomiska bekymmer som har drabbat Kvarnbobutiken.

– Det har varit en fantastisk uppslutning från orsbornas sida!

Hur stora summor Kvarnbobutikens ekonomiska trångmål handlar om vill Monica Majander inte gå in på.

– Jag vill inte prata om siffror, säger hon bestämt.

Klart är i alla fall att skulderna belastar henne hårt. Att byborna nu vill ställa upp med ett räntefritt lån tycker hon att är helt fantastiskt. Att det kom över tjugo personer till krismötet i förrgår hade hon absolut inte räknat med.

– Det kom fyra gånger fler än jag väntat!

Värsta konkurrenter

Orsakerna bakom krisen är många. I första hand har Kvarnbobutiken utsatts för det som drabbat och hela tiden drabbat så många andra små närbutiker: Kunderna sviker till förmån för de stora jättarna.

– Jag tror att mina värsta

Stödande stamkunder. Lars och Sigrun Mörn hör till dem som anser att butiken absolut bör finnas kvar. Det var Lars morfar som öppnade den första butiken i Kvarnbo för cirka hundra år sedan. Foto: ERKKI SANTAMALA

konkurrenter är Sparhallen, Kantarellen och Sverige. Säkert också Mattssons i Godby – behöver du något från järn- eller klädavdelningen så blir det ju naturligt att handla maten på samma gång. Vi behöver få upp kundsiffran.

Vara lyhörd

Majander satsar i huvudsak på livsmedel och alla som Nya Åland talar med berömmar hennes sortiment som hon har utvecklat ända sedan hon tog över butiken den första januari 2007.

– Jag försöker hänga med

det som är nytt och tar till exempel in alla Pirkkas nya produkter. Dessutom försöker jag vara lyhörd och i mån av möjlighet ta hem det kunderna önskar.

Fel artiklar

Men förändringarna i sortimentet har också de kostat en del och att ibland har hon satsat på fel artiklar.

– Ibland tror man att en vara kan sälja och så visar det sig att den inte går alls.

Kundunderlaget och framför allt omsättningen är dock nyckelorden för att en när-

butik i dagens samhälle skall kunna klara sig.

– Vi har mellan 160 och 180 kunder per dag, på fredagarna fler. Det är uppskattningsvis 50 procent av dem som bor eller rör sig här i trakten. Mitt önskemål är att procenten skulle stiga till 75, säger Monica Majander.

Ur eckorrhjulet

– Vill man ha närbutiken kvar måste man handla där. Jag hoppas att fler får upp ögonen nu för blir det inte bättre omsättning blir det svårt att komma ut ur eckorrhjulet.

Det finns också optimism Majanders röst.

– Det bjuds ju hela tiden ut tomter här och fler och fler flyttar hit. Jag tror att butiken behövs!

Kommunen stöder

Det finns ett politiskt principbeslut om att Saltviks kommun aktivt skall understöda sina två matbutiker, Kvarnbobutiken och i Matkroken, genom att sköta sina upphandlingar via dem.

– Vissa livsmedel tar vi direkt från producenter i Saltvik men allt annat köper vi i butiken. Vi är väldigt nöjda med servicen. Butiken är mycket viktig inte bara för Kvarnbo utan för hela kommunen, säger kommun-

direktör **Kerstin Alm**.

Hundra år

Då Nya Åland besöker Kvarnbobutiken kommer **Lars** och **Sigrun Mörn** från Tengsöda in för att handla.

– Den här butiken behövs absolut. Vi är stamkunder och handlar allt här! Vi var naturligtvis också med på krismötet, klart att butiken måste räddas.

Det visar sig att det var Lars morfar Anders Wilhelm Lindström som för cirka hundra år sedan öppnade den allra första butiken i Kvarnbo. Den gick i arv till Lars morbror Leo Lindström och senare till Leos son **Christer Lindström** som hade butiken till 1994.

Också postombud.

Följande ägare, **Mikael Staffas**, drev butiken i över tolv år innan han för snart två år sedan överlät verksamheten till Majander. Staffas äger fortfarande själva fastigheten.

Monica Majander fungerar också som postombud i trakten.

Under de goda åren har det till och med funnits två butiker på var sin sida i Kvarnbokorsningen.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Oppositionens budskap till landskapsregeringen:

”Fortsätt förhandlingarna i dag skulle vi rösta nej

Landskapsregeringen har inte hittills nått tillräckligt långt i sina förhandlingar med Helsingfors. Det anser en enig opposition.

– I dag finns det inte kvalificerad majoritet för ett ja i salen om man inte uppnår det vi ställer som ett krav, säger Gun-Mari Lindholm (ob).

Det är mycket Lissabon just nu. I tisdags presenterade landskapsregeringen det inflytandepaket man hittills förhandlat sig till och dagen därpå utfrågades Ålandsminister **Astrid Thors** under en medborgardebatt.

I går var det oppositionens tur att säga sitt. Det gjorde man på en presskonferens där lagtingsledamöterna från frisinnad samverkan, socialdemokraterna, Ålands framtid och obunden samling slöt upp. Endast **Fredrik Karlström** (ob) och **Jörgen Strand** (fs) var frånvarande.

Budskapet som framförs är att de resultat som uppnåtts så här långt är inte acceptabla.

– Det som vi har fått presenterat hittills tycker vi inte att är tillräckligt, säger Gun-Mari Lindholm.

Frårgått lagtingskraven

Oppositionen anser att landskapsregeringen frårgått de fyra krav som lagtinget tidigare enats om, det vill säga talerätt, den ena av Finlands röster vid bevakningen av närhetsprincipen, medverkan i ministerråds-möten och parlamentsplats. Man menar att landskapsregeringen inte respekterat lagtingets ställningstagande att samtliga frågor ska beaktas vid förhandlingarna och dessutom förankras i självstyrelselagen.

De föreslagna skrivningarna, bland annat gällande talerätten, är otydliga enligt oppositionen.

– Det är klart att det här är en kritik mot regeringen både här och i Helsingfors men ytterst är kritiken riktad mot lantrådet **Viveka Eriksson** eftersom det är hon som bär det yttersta ansvaret i regeringen i Mariehamn, säger Gun-Mari Lindholm.

Tydligare formuleringar

Oppositionen lyfter fram några punkter som man anser skiljer lagtingets krav från det uppnådda resultatet.

Talerätten ska skrivas in i självstyrelselagen, berättade landskapsregeringen tidigare i veckan. **Roger Jansson** (fs) säger att han fått ta del av ett ”utkast” till lagändringen. Konceptet är sekretessbelagt då förhandlingarna fortfarande pågår.

– Men vi kan konstatera att den inte ger ett självständigt försvar i EG-domstolen ens när

Åland ensam står anklagat.

Johan Ehn (fs) tycker att det är positivt att regeringen vill göra en lagförändring gällande talerätten.

– Det gäller bara att få innehållet i den så att det säkrar upp det här.

Ministerrådsmedverkan

I nuvarande självstyrelselag står det att Åland får vara med under beredningen av frågor som hör till landskapets behörighet. Landskapsregeringen har meddelat att paragrafen ska konkretiseras.

– Det måste kompletteras med ”när beslut fattas i Europeiska unionens råd”, menar **Roger Jansson**.

Inflytande i ministerrådet är i dag begränsat till att Åland får sitta vid tjänstemännens bord, säger Gun-Mari Lindholm.

– Man måste få sitta vid bordet med övriga ministrar.

Roger Jansson håller med. Han pekar på självstyrelsepolitiska nämndens utlåtande till Nicefördraget 2002.

– Där var man väldigt tydlig. Man skrev att det inte får råda någon osäkerhet om när landskapsstyrelsen bör ha rätt att delta i ministerrådena.

Parlamentsplats

Åland kommer inte att få någon parlamentsplats i det här skedet. Men riket bör ge Åland en av sina två parlamentsplatser, anser oppositionen. Gun-Mari Lindholm påpekar samma sak som **Barbro Sundback** (s) lyft fram tidigare:

– Finland har försökt lösa det internationellt inom EU. Vi anser att det är möjligt att man löser det nationellt.

Danne Sundman har obunden samlings prioritering klar för sig:

– Parlamentsplatsen är den yttersta inflytandefrågan.

Vill stöda

Särskilt från frisinnad samverkans sida är man noga med att understryka att man vill uppmuntra landskapsregeringens fortsatta arbete.

– Genom att vi enats kring det här visar vi att vi ger vårt stöd till regeringarna att förhandla vidare kring det som lagtinget hela tiden sagt, att de här inflytandefrågorna ska lösas, säger **Johan Ehn**.

– Det är inte något fientligt, bedyrar **Roger Jansson**.

Irlands nej har gett Åland tid att fortsätta förhandlingarna.

– Använd tiden, det är inte bråttom. För Ålands del finns ingen brådska i det här ärendet. Fortsätt sitta runt förhandlingsbordet och hitta lösningarna som gör att man kan komma tillbaka till lagtinget och presentera ett sånt förslag som gör

Gör tummen ner. Ett ja till Lissabonfördraget förutsätter mer åländskt inflytande i EU-arbetet än det landskapsregeringen hittills förhandlat om. (ob), Anders Eriksson (åf), Camilla Gunell (s), Carina Aaltonen (s), Roger Jansson (fs), Harry Jansson (åf), Barbro Sundback (s), Danne Sundman (ob) och Jörgen Strand (fs).

att vi kan säga ja till Lissabon, uppmanar **Johan Ehn**.

Gun-Mari Lindholm hoppas att oppositionens utspel ska ge regeringen Eriksson råg i ryggen i det fortsatta arbetet.

– Det är en styrka att man vet att man har tolv ledamöter i salen som kräver det här, så kanske man vågar tuffa till sig lite mera än vad man hittills gjort.

20 av 30 lagtingsledamöter måste rösta ja för att förslaget ska ratificeras på Åland. Oppositionen utgör 12 personer.

– För att det här gänget ska säga ja till fördraget ska de här fyra sakerna lösas, säger Gun-Mari Lindholm.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

I onsdagens Nya Åland presenterades de förhandsresultat som landskapsregeringen hittills uppnått.

Oppositionen vill parlamentsplats

INFLYTANDEKRAVEN. När det gäller ministerrådsinflytande, närhetsprincipen och talerätten är partierna eniga: de är absoluta krav som ska uppfyllas och skrivas in i självstyrelselagen.

Alla anser också att parlamentsplatsen är viktig. Men medan obundna deklarerar att parlamentsplatsen måste vara

lat till sig. Det anser en enig opposition. Från vänster Gun-Mari Lindholm (ob), Johan Ehn (fs) och Mika Nordberg (ob). Fattas på bilden gör Foto: ANDREAS DIENERT

onen om ntsplatsen

garanterad för att de ska rösta ja säger de andra partierna att det kan räcka med löften från rikets sida:

– En klar plan/karta över hur Åland ska uppnå en plats i Europaparlamentet (**Roger Jansson**, fs).

– För vår del står vi fast att parlamentsplatsen ska uppnås (**Danne Sundman**, ob).

– Vi jobbar i ett reformparti, vi är inga fundamentalister. Vi

har inga absoluta krav vad jag vet. Men den här frågan måste på något vis erkännas av regeringen. (**Barbro Sundback**, s)

– Den dagen vi sitter här med de här fyra punkterna och kan konstatera att okej, vi fick tre men vi fick inte den fjärde, då får vi ta ställning till det. Men där vi är nu är att vi ska ha igenom de här fyra punkterna. (**Anders Eriksson**, åf). (ak)

Politiker friades från åtal om misshandel

”Jag är lättad över att rättvisan segrade”

Den åländska politiker som stått åtalad för att ha misshandlat sin exfru har friats av tingsrätten.

Tingsrätten förkastade åtalet om misshandel som enligt stämningsansökan hade skett vid upprepade tillfällen mellan september och december 2003 i kvinnans hem.

Enligt åtalet hade mannen under hela hösten sparkat, slagit, tagit stryptag, bánt upp kvinnans käke och dragit henne i håret.

Mannen nekade

Rätten har tagit fasta på att kvinnan och mannen gett två olika versioner om vad som hänt. Mannen har nekat till brott och hävdade att kvinnan till följd av alkohol- och psykiatri medicin ramlat omkull och då fått de skador som dokumenterats i läkarintyg. Kvinnan blåste 2,3 promille då hon den gången fördes till sjukhuset med ambulans.

Ett vittne hade vid ett tillfälle sett mannen dra kvinnan i håret, men kunde inte säga vilket år detta hade skett. För ett annat vittne hade kvinnan berättat att hon blivit misshandlad.

Enligt tingsrätten belastades kvinnans trovärdighet av att hon förnekade att hon, in-

Frikänd. Tingsrätten förkastade åtalet om misshandel mot den åländske politikern.

Foto: ERKKI SANTAMALA

an hon fördes till sjukhuset, bland annat ringt samtal då hon begärt vin.

Inte utom tvivel

Rätten grundade sin dom på att mannen nekat och att kvinnans berättelse inte ensam kan läggas till grund för en fällande dom. Skadorna

hon fått kan ha uppkommit på andra sätt än genom fysiskt våld och rätten ansåg inte att det var ställt utom allt rimligt tvivel att mannen var skyldig. Därför förkastades åtalet.

Mannen kommenterar domen så här:

– Jag är lättad över att rättvisan segrade. Allt annat än

ett förkastat åtal skulle ha varit en total besvikelse. Jag har fått lida tillräckligt länge för det här, och det är beklagligt att ett ärende kan föras så här långt och orsaka ett så långt lidande.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Kalmers kan bli Elgiganten

Ett samarbete mellan Kalmers och elektronikkedjan Elgiganten är enligt Nya Ålands källor nära förestående.

Namnbytet kan ske redan om en månad.

– Jag kan varken dementera

eller kommentera, säger Kalmers vd **Stefan Kalmer**.

Nya Åland avslöjade redan i maj att Kalmers undersökte möjligheterna att ingå i Elgiganten eller någon av de andra stora kedjorna för vitvaror och elektronik.

– De vi tittat på är de vanli-

gaste, de man oftast ser göra reklam för sig, sade Stefan Kalmer då.

Kedjetillhörighet är en naturlig del av diskussionerna inom företaget, men Stefan Kalmer vill i dagsläget inte gå ut med information om företagets framtidsplaner..

– Det vore genant om det inte blir någonting.

Men, tillägger han, om det blir ett samarbete så kommer det att hända mycket på Kalmers.

Elgiganten går i Finland under namnet Gigantti.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Domkapitlet efter mötet i går:

Snabba åtgärder behövs i Jomala

Inte heller i går fattade domkapitlet i Borgå stift något beslut om den gjorda specialrevisionen inom Jomala församling, även om ärendet enligt notarie Clas Abrahamsson diskuterades ganska ingående.

– Vi har ännu inte fått alla handlingar av arbetskyddsingenjör **Henning Karlsson**, berättar notarien.

Enligt honom är det viktigaste nu att snabbt ta hand om personalen så att den orkar jobba vidare. Vad det skulle vara vill han inte gå in på, inte heller vem som ska göra det.

Ekonomi i oskick

Det andra, säger han, som måste åtgärdas i församlingen

är att den ekonomiska förvaltningen fås att fungera.

– Ännu har vi inte alla fakta på bordet, men det vi vet nu och det vi har set hittills visar att det är mycket som fallerar. Mycket är oklart, säger han utan att gå in desto mera på detaljer.

Vid nästa möte den 29 september ska ärendet tas upp igen.

Från domkapitlet meddelas att Jomalas kyrkoherde **Joe Brandt** är tjänstledig till den 5 oktober. Fram till dess sköter **Jan-Erik Karlström** Jomalaherdens uppgifter vid sidan av det ordinarie arbetet som kyrkoherde i Mariehamn.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Knivbråk på Arken gav böter

■ En 22-årig man har dömts till 25 dagsböter på sammanlagt 150 euro för olaga hot och innehav av eggvapen på allmän plats.

Mannen råkade i oktober i fjol i bråk med en annan man på hotell Arkipelags toalett. Bråket, som började med ett gräl med rasistiska undertoner, resulterade i att den dömda mannen hade viftat med en kniv mot

WC-båset. Mannen hade hållits tillbaka av en vän.

Senare, då de två männen möttes vid garderoben, hade kniven kommit fram ytterligare en gång.

Sedan dess har de två männen förlikts men rätten ansåg ändå att gärningen var så allvarlig att en domseftergift inte kunde komma i fråga. (tt-s)

Dömd för femte gången

■ En 24-årig man har under de senaste fyra åren två gånger dömts till villkorligt fängelsestraff och två gånger till böter. Nu har mannen stått åtalad ytterligare en gång, denna gång för rattfylleri.

Mannen påträffades i april med 0,62 promille då han hade kört från Ringvägen till Strand-

gatan i Mariehamn.

Tingsrätten konstaterade i sin behandling att mannen uppenbart är likgiltig för förbud och påbud och bestämde sig för att ge ett strängare straff.

Mannen dömdes i onsdags till 60 dagsböter på sammanlagt 360 euro. (tt-s)

Böter för haschinnehav

■ En 35-årig man, bosatt i Sverige, har dömts i Ålands tingsrätt till 10 dagsböter på sammanlagt 250 euro för narkotikabrott.

Mannen greps i maj 2004 i tullen i Västerhamn då han försökte ta i land 1,8 gram hasch. (tt-s)

Nina Smeds

Epost: nina.smeds@nyan.ax
Telefon: 528 406

familjen

Dagens namn

RAGNVALD, RONALD, RONNY

Vi firar 1-15 år Gratulerar 50 år

Lucas Koskinen i Sigtuna, Sverige fyller 3 år i dag fredag den 5 september. Han får många grattiskramar från mamma, pappa, Elias, Alva, Bonzo, mormor och farmor.

TIINA BJÖRKLUND

Namn: Tiina Björklund.
Född: den 7 september 1958 i Raumo.
Bor: Jomala Önningeby.
Yrke: marknadschef på Ålandsbanken Abp.
Intressen: hästar och föreningsliv.
Familj: Christoffer 19 år och Sebastian 15 år.
Födelsedagen: firas med öppet hus i hemmet på födelsedagen klockan 14-18.

Gratulerar 90 år

ANNI LARSON

Namn: Anni Aline Larson.
Född: Josefsson den 8 september 1918 i Hammarland Torp.
Bor: på Trobergshemmet.
Familj: änka efter Edgar Larson, barnen Margaretha, Marianne, Jan-Erik och Marlene med familjer.
Firar: söndagen den 7 september klockan 18 med öppet hus på Trobergshemmet.

Guldbröllop

Den 6 september 1958 vigdes Inger och Rainer Johansson i Parigas och de firar guldbröllop i morgon. Sonen berättar att nästan det enda han hört om bröllopet är att Rainer satt i allmän bastu ännu en timme före bröllopet. Inger och Rainer får gratulationer från sonen, svärdottern och barnbarnen.

Diamantbröllop

Ingegärd och Brage Eriksson från Lemland Söderby vigdes den 5 september 1948 i Lemlands prästgård. Bröllopsfesten hölls på Valborg. De firar i dag sin 60-åriga bröllopsdag, diamantbröllop, och gratuleras av barnen Ingelid och Susan. Med på bröllopsfotot är bröllopsvittnena Thure Holm och Marita Överström (f. Eriksson).

Luca föddes den 1 september klockan 5.47 och vägde 3.640 gram och var 51 centimeter lång. Han är son till Victor och Erika Santos på Åsvägen i Mariehamn. Foto: ANDREAS DIENERT

Lowa föddes den 17 augusti klockan 9.45 på Uppsala Akademiska sjukhus. Hon vägde då 4.020 gram och var 52 cm lång. Föräldrar är Mikael och Anna Donning, båda från Åland men familjen är bosatt i Uppsala. Foto: PRIVAT

Izla föddes lördagen den 23 augusti klockan 16.06. Hon vägde då 2.420 gram och var 46 centimeter lång. Hon är dotter till Daniela Haglund och Johan Småroos i Mariehamn. Foto: PRIVAT

Ny på Åland

Moa Linnéa föddes den 2 september klockan 13.05. Hon vägde 3.560 gram och var 49,5 centimeter lång. Föräldrar är Jimmy Lillvik och Sandra Danielsson på Skräkvägen i Mariehamn. Moa Linnéa representerar den femte generationen på mammas sida. Foto: ANDREAS DIENERT

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd

Baltic Excellent: Braviken, 9.9, Hallstavik 10.9, El Ferrol 16.9.
Birka Exporter: Hull 9.9, Antwerpen 10.9, Åbo 14.9, Raumo 15.9.
Birka Transporter: Hull 5.9, Helsingfors 9.9, Kotka 10.9, Raumo 12.9, Hull 16.9.
Birka Shipper: Åbo 7.9, Raumo 8.9, Hull 12.9, Helsingfors 16.9.
Birka Carrier: Antwerpen 5.9, Helsingfors 8.9, Kotka 9.9, Hangö 11.9, Bilbao 16.9.
Birka Express: Bilbao 9.9, Antwerpen 12.9, Helsingfors 15.9.
Birka Trader: Hull 6.9, Helsingfors 10.9, Antwerpen 13.9, Helsingfors 16.9.

Godby Shipping Link

Star: Dublin 8.9, Holmsund 15.9.
Midas: Ferrol 10.9, Santander 11.9, Kotka 17.9.
Mimer: Gdynia 6.9, Rouen 10-11.9, Bremerhaven 13.9.
Miranda: Lübeck 6.9, Fredrikshamn 8-9.9, Kotka 10-11.9, Amsterdam 15.9.

Misana: Harwich 5.9, Åbo 8.9, Kotka 9.9, Raumo 10-11.9, Santander 16-17.9, Harwich 19.9.
Misida: Raumo 2-17.9, Ferrol 23.9.
Mistral: Amsterdam 8.9, London 9-10.9, Lübeck 13.9, Fredrikshamn 15-16.9.

Gustaf Erikson

Ahtela: Linjetrafik Helsingfors – Muuga v/v.
Green Selje: Nouadhibou.
Tingö: Terneuzen 7-8.9, Rotterdam 9-10.09.
Amore: Östersjötrafik.
Josefine: Östersjötrafik.
Nathalie: Östersjötrafik.

Rettig Group Ltd Bore

Auto Baltic: Kotka 8.9.
Auto Bank: Setubal 8.9.
Auto Bay: Pasajes 8.9.
Belgard: Kalajoki 9.9.
Borden: Paldiski 8.9.
Bravaden: Landskrona 6.8.
Estraden: Paldiski 8.9.

Fingard: Nådendal 29.8.
Klenoden: Mäntyluo 10.9.
Najaden: Amsterdam 8.9.
Nedgard: Kaskö 8.9.
Nordgard: Harlingen 5.9.
Norking: i trafik Rotterdam/Teesport.
Norqueen: i trafik Rotterdam/Teesport.
Norsky: i trafik Zeebrügge/Teesport.

Skolmaten

Vecka 37, 8-12.9

Godby
Måndag: Pytt i panna, stekt ägg och rödbetor.
Tisdag: Helstekt grisfilé med rosépeppar, säs och potatis.
Onsdag: Rökt fisk, potatis, remoulad-sås och råkost.
Torsdag: Broiler-pastalåda, sallad och fetast.
Fredag: Räksoppa, mjukt bröd och ost.

Kyrkby och Vikingaåsen

Måndag: Pannbiff, pepparsås, potatis, sallad.

Norstream: i trafik Zeebrügge/Teesport.
Ostgard: Rostock 8.9.
Seagard: Fredrikshamn 8.9.
Swegard: Nådendal 5.9.
Sydgard: Tunadal 8.9.
Trenden: Kokkola 8.9.
Westgard: Raumo 11.9.

Tisdag: Wokad kyckling med grönsaker, ris.
Onsdag: Sjömansbiff, sallad.
Torsdag: Ugnsbakad lax, citronsås, potatis, sallad.
Fredag: Höstsoppa, mjukt bröd, pålägg.

Mariehamns stads grundskolor
Måndag: Gröt, sylt, pålägg.
Tisdag: Jägarbiff, potatis, lingonsylt.
Onsdag: Stekt fisk, citron, potatismos.
Torsdag: Köttfrestelse.
Fredag: Korvsoppa, ost, bröd. Salladsbuffé alla dagar.

OBS! Det händer

FREDAG 5.9 BIO

■ ■ **Bio Savoy kl. 18.00.** Komedin Kung Fu Panda. Svenskt tal. Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.
 ■ ■ **Bio Savoy kl. 20.00.** Arn – riket vid vägens slut. Filmen fick tre stjärnor av Nyans recensent.

DANS

■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 22.00.** Conny Henrix.

NÖJE

■ ■ **Dinos kl 24.00.** Coverbandet Made In Thailand.
 ■ ■ **Parks Bar kl 22.00.** Trubaduren Richard "Räven" Holmgren.
 ■ ■ **Arkipelag, nattklubben kl 22.00.** Soundway i nattklubben.
 ■ ■ **Kökar Höglid kl 18.30.** Disco för ungdomar.

LÖRDAG 6.9 BIO

■ ■ **Bio Savoy kl. 18.00.** Komedin Kung Fu Panda. Svenskt tal. Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.
 ■ ■ **Bio Savoy kl. 20.00.** Arn – riket vid vägens slut. Filmen fick tre stjärnor av Nyans recensent.

DANS

■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 22.00.** Conny Henrix.
 ■ ■ **Gullivan, Brändö kl 21.00.** Richards.

FÖRELÄSNING

■ ■ **Ålands museum kl. 13.00.** Brändös och Sottungas folkdräkter presenteras.

HUNDUTSTÄLLNING

■ ■ **Eckerö Käringsundsbyn kl 8.00.** Det finländska flatmästerskapet 2008 med 66 flat coated retrievers i fyra klasser. Utställningen börjar 8.00 och jaktproven inleds 9.00. Prisutdelning kl 19.00.

MARKNAD

■ ■ **Torget i Mariehamn kl. 10.00-15.00.** Skördemarknad med ett trettiotal försäljare.
 ■ ■ **Röda korsgården kl 11.00-15.00.** Loppis med ett tjugotal försäljare.

NÖJE

■ ■ **Dinos kl 24.00.** Coverbandet Made In Thailand.
 ■ ■ **Parks Bar kl 22.00.** Trubaduren Nik Kotzev..
 ■ ■ **Arkipelag, nattklubben kl 22.00.** Soundway i nattklubben.
 ■ ■ **Eckerö Hotell 22.00.** Elvishow.

TV

■ ■ **FST5 kl 17.15.** Lokal-tv-fönstret visar "En dag i en kronprinsessas liv", TV Ålands reportage om kronprinsessan Victorias besök på Åland.

SEVÄRT MARIEHAMN

■ ■ **Galleri Fäktargubben, Storagatan 14.** "Naturliga blickfång" – fotografier av Berit Sundman. Pågår till 20 september.
 Öppet måndag-fredag kl 12–17, lördag 10–14.
 ■ ■ **Galleri Kakelhallen, Köpmansgatan 11.** "Från hängmattan" eller "Konsten att undvika Machu Picchu". Måleri och foto av Amanda Chanfreau. Pågår till 5 september.
 Öppet vardagar kl 10–17, torsdagar 10-19, lördagar 11–14.
 ■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.** "Impuls". Målningar av Petri Alinen. Pågår till 27 september.

Öppet tisdag–fredag kl 11–17, tisdagar även 18–20, lördagar 11–14.

■ ■ Kobba Klintar.

Museet, lilla och stora lotsstugan, öppet lördagar och söndagar till 15 september.
 ■ ■ **Köpmannamuseet Parkgatan.**

Öppet för grupper enligt överenskommelse per tel 13 650.
 ■ ■ **Mariehamns Galleriet, Mariepark Västerhamn.** Fotoutställningen "Det glömda Mariehamn" sammanställd av Cecilia Wickström.
 "Miniatyrstaden – Mariehamn på 1920-talet". Husen är i skala 1:100.
 Öppet lördagar kl 12-16, eller enligt överenskommelse, tel 531 388.

■ ■ Medimar, Torggatan 10.

"Du och jag", målningar av Catja och Tiina Barck. Pågår till 26 september.
 Öppet: måndag-torsdag kl 8–16, fredag 8–14. Även lördag 30 augusti kl 11.00–14.00.
 ■ ■ **Sjökvarteret Österhamn.** Båt och skeppsbyggeri. Museum, hantverk, skuthamn. Öppet vardagar kl 9–11.
 Hantverkshuset "En del av mig" verk i järnplåt av Susanne Ekman-Ahroth. Pågår till 20 september.

■ ■ Ålandstrafikens väntsal.

Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i.
 Öppet måndag–fredag kl 9–17.
 ■ ■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.** Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12–16.

■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.** Åländska folkdräkter. Jubileumsutställning med anledning av att folkdräkterna fyller 100 år. Pågår till 5 oktober.
 Tord Nygrens originalillustrationer till boken "Tidernas Åland, från stenåldern till svenska tidens slut". Pågår till 14 september.
 I entrégalleriet "Ladugårdar" – akvareller av Ann-Britt Eriks-son pågår till 29 september.
 "Källskär". Konstnärerna Barbro Eriksson, Åland, Anders Wallin, Sverige och Pekka Jylhä, Finland. Här kan du också se den kända Källskärstavlan av Tove Jansson. Pågår till 7 september.
 Öppet dagligen kl 10-17.
 ■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.** "Hajar du? Sanningen om havets jägare". Pågår till 14 september.
 Öppet dagligen kl 9–17.

BRÄNDÖ

■ ■ Biblioteket.

De tre vinnande bidragen från "2000-talets ryatävling" som Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion anordnat visas under september.
 Öppet måndagar kl 13.00–15.00, 18.00–20.30, onsdagar 18.00–20.30, torsdagar 13.00–15.00.
 ■ ■ **Jurmo Sjöbodsmuseum.** På museet finns allt som behövdes förr i tiden på ett skärgårdshemman för att klara sig året runt, främst vad gäller jakt och fiske.
 Öppet enligt överenskommelse vid hamnkiosken eller till tel: 0400 850 739.
 ■ ■ **Skärgårdsmuseet i Lappo.** Allmogebåtar, fiskeredskap och en permanent fotoutställning.

Öppet enligt överenskommelse. Tel 56 657/0400 529 462.

ECKERÖ

■ ■ **Labbas Hembygds- och Bankmuseum.** Kaptensgård med föremål från sjöfarten. Närmare information Eva Karlsson, tel 38 507.
 ■ ■ **Skeppsvik, Solbacka smycken.**

Utställning i sten och metall. Öppet enligt överenskom-melse, tel. 38 021.

■ ■ Post- och tullhuset.

Form.ax - åländska formgivare. Pågår till 7 september.
 Öppet dagligen kl 10–16.
 ■ ■ **Postens galleri.** Åländsk filateliutställning och fotogalleri. Pågår till 7 september.

Öppet: dagligen kl 9–16.
 ■ ■ **Södra galleriet.** Konstnärernas återanvändningsstolar. Konstutställning & Workshops. Pågår till 7 september.
 Öppet dagligen kl 10–15.
 ■ ■ **Galleri café Lugn & Ro.**

Caroline Sundelin, målningar. Pågår till 7 september.
 ■ ■ **Ålands jakt- och fiske-museum.** Ett specialmuseum inom jakt och fiske. Över 2.000 föremål som berättar om ålänningarnas jakt och fisketraditioner. Informativa utställningar som passar mycket bra även för skol och lekskolegrupper. Specialguidning kan ordnas. Årets sommarutställningar: "Längs stränderna" Leena Sarparanta visar och säljer konst.
 "Ansikte mot ansikte med åländska insekter och spindlar". Fotograf Axel Steiner visar fotografier i storformat.
 "Trämotorer finns dom" Tore Jansson visar sina svarvade trämotorer.
 Barnaktiviteter: Tenngjutning och pärlutgrävning.
 Nyhet i shopen: "Sjöbloms" fiskolja. Utmärkt för behandling av trallar och verandor.
 Öppet varje dag kl 10–17, till 15 september.

FINSTRÖM

■ ■ Finström bibliotek (i Källboskolan).

Trädgårdskonst – en utställning med trädgårdstema av Agneta Sundström. Pågår under september.
 Öppet måndag–torsdag kl 12–20.

■ ■ Kalle Glads stuga Pålsböle.

Visas enligt överenskommelse. Ring Sören på telefon 42 364 eller Marita på telefon 42 401.
 ■ ■ **von Knorringmuseet.** "Huvudsaken – hattar, mössor och andra huvudbonader". Fram till 15 september visas utställningen enligt överens-kommelse genom att kontakta biblioteket tel 41 470.
 ■ ■ **Godby Hotell.** Akvareller av Gölsöm Ekblom. Pågår till 14 september.
 Öppet alla dagar från kl. 11.

FÖGLÖ

■ ■ **Föglö bibliotek.** "Gränsland", akvareller av Isa Hällström. Pågår under september och oktober.
 Öppet måndagar kl 10-13 och kl 16-19, onsdagar 10-13 och torsdagar kl 18-21.

GETA

■ ■ **Linastugan i Finnö.** "Underbara lappar vid vattnet", verk i lapptechnik av Lillemor Söderström, Liisa Edwards och Birgitta Häggblom. Pågår till 30 september.
 Öppet enligt överenskommelse tel 49 694 eller 040-730 14 99/ Inga Snellman.

HAMMARLAND

■ ■ **Sälis batteriberg.** Kan besökas när som helst.

JOMALA

■ ■ **Jomala bibliotek.** Under september visas foton från inflyttningen i de nygamla lokalerna.
 Öppet måndag–torsdag kl 14–20.

■ ■ **Kungsö batteriberg.** Kan besökas när som helst.

KÖKAR

■ ■ **Kökar biblioteket.** Med anledning av Ålands folkdräkters 100-års jubileum finns Kökars folkdräkter utställda i Kökars kommunbibliotek under hösten och vintern. Dräkterna tillhör Kökars Hembygds-museum.

Kom ihåg

■ ■ **Hembygdens vänner i Jomala:** Vi fortsätter vårt arbete på scenen måndag 8.9. På onsdag, 10.9, har vi öppet från kl 18-20 för barn som är intresserade av att pyssla, leka och umgås på Frideborg.

■ ■ **Folkhälsan i Finström:** Vattengymnastiken i Godby för pensionärer börjar på måndag 8.9 kl 10-11, Välkomna! Ledare: Pernilla Ojala/Eva Helling. Ring om ni vill avboka er plats, tel: 040 7643 080.

■ ■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Maggies vattengymnastik fortsätter i Godby simhall måndag 29.9 kl 15.00 och onsdag 1.10 kl 15.30 och 16.30. Simmare som inte tänker fortsätta eller byta grupp skall anmäla det vecka 39, senast den 28.9. Nya simmare välkomna. Anmälan 22-28.9. Tel 43 606 eller 0457 0723 806.

■ ■ **Kvinnfolk:** Säsongens första öppet hus för spelmän på fredag 5.9 kl 19 i Önningebymuseet. Spel och fika som vanligt. Välkommen!

■ ■ **Mariehamns församling:** Barnmusikverksamheten har satt igång. Babymusik för famnbabysar (ca 0-1 år) i St Märten tisdagar kl 10-11.30. Babymusik för gående barn (ca 1-3 år) på Margaretagården tisdagar kl 13-14.30. Vi sjunger och leker tillsammans cirka en halv timme, därefter samvaro och fika (2,50 euro). Klapp och klang för de lite äldre barnen (3-6 år) i St Märten torsdagar kl 17.45-18.30. Obs att programmet börjar prick 17.45. Välkomna!

■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Nu är sommaruppehållet slut och vi skall igen dela ut vår tidning tisdagen den 9 september. Tidningar finns på Röda kors-gården kl 11. Alla utdelare varmt välkomna.

■ ■ **Mariehamns pensionärsför-**

■ ■ **Klosterkällaren, Franciscuskapellet.**

Fornlämningarna på Hamnö är de mest spännande som finns i den åländska skärgården.

LEMLAND

■ ■ **Lemböte kapellruin.** Från 1200-talet, ligger invid ett av Ålands största forngravfält. Kan besökas när som helst.
 ■ ■ **Nåtö naturreservat.** Nåtö naturstig öppen till 6 december.

SALTVIK

■ ■ **Borgboda fornminnesområde med Idas stuga.** Öppet alla dagar. Vandringsled genom området.

SUND

■ ■ **Sunds bibliotek.**

Förskolebarnen vid Tosarby daghem ställer ut egna tolkningar av Henry Lindholms målningar, efter ett besök på Ålands museum. Pågår till september.
 Sunds midsommarkronor. Sunds folkdräkt.
 Öppet måndag och torsdag kl 17.30–20.30, tisdag 10–16.
 ■ ■ **Bomarsunds fästningsområde.** Tsar-Rysslands fästningsområde. Kan besökas när som helst.
 ■ ■ **Jan Karlsgården och Vita Björn.** Friluftsmuseum och fängelsemuseum. Öppet dagligen kl 10–17 till 15 september.
 ■ ■ **Kastelholms slott.** Öppet dagligen kl 10–17 till 15 september.

Trafiksäkerhet, alkohol mm tas upp. (sponsras av Folkhälsans luciamedel).

■ ■ **Power Club: "Mäppe ÅM"** (del av "mäppe projektet" i åk 9) final på torget i Mariehamn 11.10. Utställare och andra som är intresserade av att delta på torget tar kontakt med VL 0457-344 55 00.

■ ■ **Power Club: Måndagsklubben, Klubb Norra** och alla andra aktiviteter drar igång inom kort! Kom ihåg att skicka in kontraktet och förnya ditt medlemskap!

■ ■ **Röda kors-gården:** Blodtrycksmätning för pensionärer tisdag 9.9 kl 10-12.

■ ■ **Sjöscoutkåren Spejarna Mariehamn:** Mötena börjar igen onsdag 10.9 kl 18 på Uncan. Nya och gamla medlemmar är välkomna. Mer info på http://spejarna.scout.ax

■ ■ **Vårt Hjärta:** Kom i håg att anmäla dig till höstens vattengymnastik i Gullåsen, Folkhälsans allaktivitetshus, Mariebad och Ålands idrottscenter, till Annette, tel 14195, 0457 524 3798 eller 0457 5958 533.

■ ■ **Ålands flicklottor och soldatgossar:** September månadsmöte är utfärd till Märkets fyr. Planeras vecka 38, tisdag eller onsdag eftermiddag kl 16, beroende av väder. Förhandsanmäl före tisdag 9.9 till ordf. tel. 0400 721 415. Max 10 deltagare.

■ ■ **Ålands synskadade:** Första månadsträffen hålls i Ankaret måndag 8.9 18.00. Musikunderhållning. Diskussion kring höstens program och aktiviteter.

■ ■ **Zhineng qigong:** Grundkurs i Zhineng qigong 27-28.9. För anmälan och information ring Sonja 17 889 eller Bitta 0457 342 1927.

Skördemarknad

Lördag 6 september 2008

Skördemarknaden hålls på Torget i Mariehamn lördagen den 6 september kl. 10.00 - 15.00.

Ett trettiotal försäljare erbjuder odlade produkter, svamp, hantverk, handarbeten, bakverk, fårskin m.m.

Välkomna!

MARIEHAMNS STAD
www.mariehamn.ax

Vi talar svenska!

KUNG FU PANDA

www.kungfupanda.fi

fre-lö+må-to 18.00, sön 16.00 -F7/5 - 7€

ARN

RIKET VID VÄGENS SLUT

www.arnmovie.com

fre-lö+må-to 20.00, sön 18.00 -F13/11 - 8€

Sverige succé!

www.sf.se

Familjepaket

4 biljetter 20€

BIO SAVOY

Jan Kronholm

Epost: jan.kronholm@nyan.ax

Telefon: 528 466

”Det enda som är tabu är folkmord och koncentrationsläger. I princip är allt annat tillåtet.

MEL BROOKS, I DN, OM VAD MAN KAN SKÄMTA OM.

Om att rädda en gammal skuta

Litteratur

Sten Westerholm: "Sista skutan - Berättelser om Hoppet av Spithamn och hennes samtid". Svenska folkskolans vänner 2008.

– Visst finns det hopp för Hoppet. Hon skall segla in i framtiden med styrkan hos ett nytt fartyg.

Så uttryckte sig skutentusiast Sten Westerholm när han våren 2007 intervjuades i Nyan.

Då var han på Åland för att träffa sagesmän och forska kring galeasen Hoppet. Nu har han skrivit en bok där arbetet med att rädda skutan beskrivs men där det också bjuds på vida utblickar

– Arbetet med Hoppet berör sjöfartshistorien, kulturhistorien och historien om den svenska minoriteten i Estlands kustbygder, konstaterade Sten Westerholm i intervjun i Nyan.

Engagerad

Att han blivit engagerad i projektet beror på att han från att ha varit rektor för Svenska Österbottens folkakademi i Närpes Yttermark tog sig an rektorskapet för den nyuppväckta Svenska folkhögskolan i Estland, ett projekt som bland annat stöddes av Svenska folkskolans vänner i Finland. Nu är han pensionär efter sex år i Estland men fortfarande mycket engagerad i Hoppet som skall bli en seglande folkhögskola.

Hoppet är den sista kvarvarande av de många galeaser som byggdes i Estland och hon är därmed ett slags symbol för

Renoveringsobjekt. Hoppet anländer till hamnen i Valkom i Lovisa där hon senare fått en hallbyggnad uppförd omkring sig. Bilden ur boken.

den estlandssvenska kulturen. Därför känns det extra viktigt att rädda henne, menar Westerholm. Galeasen minner också om de nära kontakter som en gång i tiden fanns mellan svenskbygderna i Estland, Svenskfinland och på Åland.

Byggd på Nuckö

Hoppet byggdes vintern 1925-1926 i Spithamn på Nuckölandet, en kustbygd som före andra världskriget hade en betydande svenskspråkig befolkning. Liksom många andra galeasbyggen i dessa trakter såldes Hoppet snart.

Hon registrerades i Spithamn år 1927, gjorde en resa med potatis till Stockholm och köptes sedan av skutredaren **Konrad Johansson** i Växå utanför Borgå där hon sedan fanns ända till 1947 då hon såldes vidare till handelsmannen **Leander Fagerholm** i Hitis i Åboland. Han seglade henne till 1953 då hon köptes av **Karl Husell, Bergörs-Kalle**, i Bertbyvik i Saltvik. Denna legendariska skutskeppare och redare seglade med Hoppet ända till 1965 då hennes tid som

Vedlast. Galeasen i vedlast på Östersjön. Bilden ur boken.

fraktfartyg var över och hon såldes vidare till Stockholm som fritidsbåt.

En spännande episod i boken är beskrivningen av den militära operation där Hoppet och en mängd andra finländska galeaser hösten 1944 rekvirerades av ryssarna för att delta i transporten av trupper och materiel när tyskarna skulle fördrivas från Dagö och Ösel. Många av galeaserna blev kvar på de långgrunda stränderna stränderna men Hoppet klarade sig.

Intervjuer

Under sitt besök på Åland träffade Sten Westerholm bland annat skeppsredaren **Bror Husell**,

son till Karl Husell, och fick en hel del värdefulla uppgifter om Bergörs-Kalle och om Hoppet. Intressanta inblickar i en galeas-skeppares liv ges också i boken genom citat ur de intervjuer som **Gisela Linde** i början av 90-talet gjorde för Ålands museum med tre av Bergörs-Kalles barn: **Majgret, Bror och Lars**.

Tanken på att rädda Hoppet kom ursprungligen från **Birgith Eldh** som är rektor för Donnergymnasiet på Gotland. Hon är själv född i Spithamn och hennes far var med och byggde Hoppet. Donnergymnasiet samarbetar med Svenska folkskolans vänner folkhögskolor i Finland och Svenska folkhög-

skolan i Estland kring projektet och Eldh medverkar själv i boken med ett kapitel om kustsvenskarna i Estland och deras båtar.

Till Lovisa

Renoveringen av Hoppet inleddes på Beckholmen i Stockholm men småningom stod det klart att hon borde överföras till Finland för att kunna räddas. Efter hand har de finlandssvenska krafterna fått en allt viktigare roll både när det gäller att ta ekonomiskt och – inte minst – praktiskt ansvar för upprustningen. Nu finns Hoppet i Lovisa där man arbetar med henne inom en yrkesutbildande kurs i skeppsrenovering vid Kuggomskolan.

Man har bildat Garantiföreningen för folkhögskolan Hoppet och Rederi Ab Hoppet som skall ta över verksamheten när renoveringen är klar.

Nästan ett nybygge

Som så ofta med åldriga skutor har renoveringsprojekt blivit mera av ett nybyggnadsprojekt. Ju mer man rev och undersökte desto mer fann man som behövde förnyas. En stor del av träverket, inklusive köl, stävar, spant och bordläggning byts ut.

”Den sista skutan” innehåller som avslutning också en värdefull beskrivning i ord och bild av hur ett skutbygge på den estniska kusten gick till på 1930-talet. Beskrivningen är gjord av **Ingvald Dyrberg**, själv född i grannbyn till Spithamn men sedan länge bosatt i Sollentuna. Han började dokumentera Hoppet i detalj redan under den tid hon låg vid Strandvägen i Stockholm.

Sten Westerholms bok är en lägesrapport från ett projekt. En intressant sådan även om läsaren får hoppa lite fram och tillbaka i tiden. En utförligare beskrivning av hela renoveringsprojektet utlovas när galeasen seglar igen.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Nomineringstiden för Solveigpriset

löpte ut på onsdagen. **Maria Mäntylä** i teaterförening berättar att mellan tio och femton nomineringar hade gjorts.

– Några av de nominerade har dessutom nominerats i flera kategorier, konstaterar hon.

Det är, som bekant, tre priskategorier: kvinnliga Solveigpriset, manliga Solveigpriset och ungdomspriset.

Den jury som utser pristagarna möttes i går kväll, men vem som får priserna avslöjas först vid Solveig-gala på stadshuset lördagen den 13 september.

Det är femte gången som Solveigpriset utdelas. □

Akvarellisten Isa Hällström

ställer ut på biblioteket på Föglö under september och oktober. Utställningen kallar hon ”Gränsland” och titeln syftar på gränser av olika slag: gränser mellan hav och land, mellan himmel och hav och så vidare. En del av arbetena ingick i den utställning hon tidigare höll på Galleri Skarpans i Mariehamn men en del är helt nya.

Isa Hällström kommer också att hålla en veckoslutskurs i akvarell i Medis regi på Föglö lördagen den 25 och söndagen den 26 oktober. Det finns ännu möjlighet att anmäla sig till kursen. □

Tjugofem åländska spelmän deltog

förra veckoslutet i Malungs spelmannslags sextioårsjubileum. Folkmusiklaget Kvinnfolk var inbjudet och unga The PeeGees (ur gruppen Polkan går) och trion Mission Impossible deltog också. Även Spellmannslag Leik från Hamar i Norge var inbjudet. Med var även Leksands spelmannslag och Orsa spelmannslag, som är jämnåmla med Malungslaget..

På lördagen var det gatu-festival i Malung. I Grönlandsparken uppträdde Kvinnfolk, Leik, Malungs spelmannslag tillsammans och enskilt. På lördag kväll var det spelmannsstämman i Orrskogen The PeeGees medverkade i konsertprogrammet och Kvinnfolk och Mission Impossible spelade till dans.

Folkmusiklaget Kvinnfolks kontakter med Malungs spelmannslag går tillbaka till början av 1980-talet när spelledaren **Siv Ekström** studerade fiolpedagogik på Malungs folkhögskola. Sommaren 2003 var Malungs spelmannslag gäster på Kvinnfolks spelmannsstämman i Öningeby och i januari 2005 besökte Kvinnfolk Malung. De båda grupperna höll då en konsert i Malungs kyrka till förmån för tsunamiöfren. En inspelning från den konserten samt två lådor åländska äpplen överlämnade de åländska gästerna nu till det jubilerande laget. □

ÅLANDS KULTUR-STIFTELSE r.s.

erbjuder fri bostad i Anni Blomqvists Skrivarhem Strömmen i Simskåla, Vårdö, åt

författare, forskare eller kulturarbetare

med vilja och önskan att sätta sig in i skärgårdsbornas liv och villkor. Bostadshuset i två våningar med kök och tre rum i markplanet samt två vindsrum är fullt möblerat. Om tillträde, vistelsetid och övriga villkor träffas särskild överenskommelse. Enligt Anni Blomqvists önskan skall Skrivarhemmet under sommarmånaderna vara tillgängligt för besök och information om hennes liv och författarskap.

I fritt formulerad ansökan om rätt att disponera bostaden i Simskåla rikttad till **Ålands kulturstiftelses r.s., PB 172, 22101 Mariehamn** bör anges på vilket sätt sökanden tror sig ha nytta av en vistelse i ett skärgårdssamhälle.

Ansökningstiden utgår **den 31 oktober 2008**.

Närmare upplysningar lämnas av stiftelsens preses Henrik Gustafsson, tel. 018-19 535 eller bostadens tidigare beboare, författaren Ann-Gerd Steinby, tel. 018-16 338.

Styrelsen för Ålands kulturstiftelse r.s.

De åländska folkdräkterna firar 100 år

De olika kommunernas folkdräkter presenteras var för sig under följande tillfällen:

lördag 6 sept kl. 13

tisdag 9 sept kl. 18

torsdag 11 sept kl. 18

lördag 13 sept kl. 13

torsdag 18 sept kl. 18

lördag 20 sept kl. 13

tisdag 23 sept kl. 18

torsdag 25 sept kl. 18

lördag 27 sept kl. 13

torsdag 2 okt kl. 18

lördag 4 okt kl. 13

BRÄNDÖ och SOTTUNGA

HAMMARLAND

LEMLAND och LUMPARLAND

ENKLINGE och KUMLINGE

ECKERÖ och GETA

KÖKAR

SALTVIK

FINSTRÖM och SUND

FÖGLÖ

JOMALA och MARIEHAMN

VÄRDÖ

ÅLANDS MUSEUM

Åsa Lind aktuell med ny romanfigur

Ellika Tomson heter huvudfiguren i Åsa Linds senaste bok, nyligen utgiven på Rabén & Sjögren. Boken är den elfte i Linds produktion och riktar sig till en något äldre läsekrets än hennes populära Sandvargenböcker.

Vem är Ellika Tomson, frågar jag Åsa Lind när jag når henne hemma på Lappo.

– Jaa, vad skall jag säga. Hon är en flicka i en bok. En flicka som går på upptäcktsfärd i sitt eget hus.

Utan att avslöja för mycket går Åsa Lind med på att berättat att Ellika är mellan nio och tolv år gammal. Hon går alltså i skolan och har fått en uppgift att skriva om upptäcktsresande.

– Men i stället blir hon upptäcktsresande själv på ett begränsat område i sin egen miljö.

Och hon skriver alltså en bok om sin upptäcktsfärd.

Blått hus i världen

Ellika bor i ett blått hus, men Åsa Lind vill inte ge någon närmare bestämning av var detta blå hus finns.

– Det finns helt enkelt någonstans mitt i världen.

På bokens baksida kan man läsa: ”Ellika Tomson bor i ett hus fullt av folk. Dem vill hon upptäcka! Då är det bra med den lilla anteckningsboken som hon fått av sin vän

Pampas. Man behöver inte åka bort. Det finns mycket att upptäcka på nära håll, men däremot behöver man just en bra skrivbok så att man kan skriva upp det man ser, hör och tänker.”

Lite äldre läsare?

Genom att huvudpersonen går i skolan kan man dra slutsatsen att Åsa Lind nu riktar sig till en något äldre läsekrets än dem som läser Sandvargenböckerna.

– Ja, men samtidigt är det ju också så att de åldersindelningar som förlagen och marknaden använder sig av inte alltid behöver överensstämma med det som vi som läser böckerna anser.

Kan det bli fler böcker om Ellika Tomson?

– Jag vet inte, men jo, förvisso. Ellika skriver ju sin första bok i den här boken och det uppmuntrar väl nästan till att skriva fler. Men i så fall kan det inte bli förrän om ett och ett halvt till två år eftersom jag är upptagen med annat till dess.

Med vad då?

– Med en trilogi. Jag håller just på med första boken som skall komma nästa höst och det anses vara något av ett ideal om sista boken i en trilogi kan utkomma ett och ett halvt år efter den första.

Sandvargen i Serbien

Mest känd är Åsa Lind för

Författare. Åsa Lind har kommit med sin första bok om Ellika Tomson, en flicka som gör en upptäcktsfärd i sitt eget hus.

sina böcker om Sandvargen som översatts till ett tiotal språk.

– Jag fick förresten alldeles nyss ett meddelande om att Sandvargen skall komma ut också i Serbien. Det blir den första utgåvan på Balkan, berättar Åsa Lind.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Fräsch språk räddar slitet sceneri

Litteratur

Ny bok
Fredrik Karlsson: ”Låtskrivarens känslighet för vibrationer”. Roman. Bokförlaget Bakhåll 2008.

Ålänningen **Fredrik Karlssons** bok ”Låtskrivarens känslighet för vibrationer” handlar om den 23-årige Peter, som lever ett slentrianmässigt liv i en håla uppe i norra Sverige. Med slentrianmässigt avses Peters utnötta förhållande med Märta – de har varit tillsammans sedan högstadiet – och hans trevande försök att ta tag i livsuppgiften.

Eller snarare: hans tafatta flykt ifrån de viktiga besluten. Allt Peter gör tycks han göra av gammal vana. Han tjäblar med Märta, jobbar på långvården, skriver medelmåttiga låtar, drömmer om kändisskap och försöker få omkull tjejer som inte är hans. Han står bredvid sitt eget liv och tittar på det som om vore det en realityshow. Han noterar detaljerna, men försöker inte ingripa i intrigen. Vad som händer honom är avhängigt andra människors val.

Det enda som tycks få Peter exalterad är postpubertala sextantier (och -upplevelser), som återkommer lite väl frekvent och som inte sällan lämnar frågan Varför? obesvarad. Temat ”ung, vilken man som famlar sig fram i livet” har behandlats förr och behandlats igen i vad man kallar generationsromanerna. (Tänk: **J. D. Salingers**

”Catcher in the Rye”, **Ulf Lundells** ”Jack”, med många flera). Handlingen i Karlssons bok känns därmed klassiskt, för att inte säga lite tråkigt.

Livsbilder

Om än en kanske trist uppläggning på fatet, så finns det dock annat i denna bok som erbjuder läsaren en helt ny och fräsch smakupplevelse. En sådan sak är Karlssons formspråk som många gånger överraskar och träffar helt rätt. Bilderna av flickvännen Märta målas upp på ett försiktigt men pricksäkert sätt.

Beskrivningen av henne röjer något sviket och sarkastiskt hos berättarjaget, men också något ömsint och mjukt. Vad man till en början uppfattar som kall hårdhet hos Peter, förstår man mot slutet som känslor av vemod och övergivenhet.

Starka är också bilderna från ålderdomshemmet, vilka ständigt återkommer som påminnelser om livets ovärdiga och oundvikliga förgänglighet. Dessa är av ett mer köttigt, vulgärt och påträngande slag: ”Jag minns de nakna gamlingarna. Dräglarens parkinsonstela, hårt packade kött som var blårodd av hjärtsjuka ner mot fötterna och Tjocka Bertas berg till kropp med åderbräck tjocka som huggormar, två jättelika tvålvita fettsäckar till bröst och en hud krackelerad av små lila och svarta kärlnät”.

Ingen självklar puré

En annan sak som jag uppskattar med denna roman är Karlssons sätt att tassa runt och förbi ett kronologiskt händelseför-

lopp. Berättelsen serveras inte som en välposerad, självklar puré, utan snarare fragmentariskt, packad i bitar likt tankar som poppar upp och övergår i varandra, förvirrande men realistiskt.

Den händelse som utgör berättelsens vändpunkt – då Märta är otrogen mot Peter – passerar till en början obemärkt. Det finns ingen tydlig gräns mellan ett ”före” och ”efter”. Istället finns bara Peters tankar som återvänder till händelsen gång på gång fastän han vill att de ska försvinna. Vidden av Märta svek förstår man inte i stunden då hon sviker – utan av att han inte kan sluta älta det.

Vill se mer

Fredrik Karlssons bok kunde ha bearbetats mer. Som läsare får jag känslan av att vissa passager och dialoger har tillkommit som utfyllnad, eller för att ge berättelsen struktur.

En del karaktärer och händelser känns också klichémässiga, som till exempel det att Peter ligger med sin barndomskompis rödhåriga hippiemorsa. Dessa nackdelar vägs dock upp av att boken i sin helhet innehåller något friskt, knaprigt och fräsch, som fångar en och håller en kvar och får en att fortsätta vända blad. Fredrik Karlsson kanske beskriver gamla saker, men han gör det många gånger på ett nytt sätt, som jag gärna vill se mer av i framtiden. Peters öde är fängslande, trots att det inte är spektakulärt. Boken fyller en med, om inte vibrerande, så i alla fall nya slags känslor. Läs den.

LINNEA TILLEMA

Lite mera du.

1175€

Zorrento

Hörnsoffa med öppet avslut i tyg Cortina. L 273 cm D 237/94 cm **1390€** Fotpall 70x110 cm **215€**

KÖP NU!

12 MÅNADERSRÄNTEFRITT!

0% uppläggningsavgift!

0% ränta!

Hämta vår nya katalog

Soho

Mediabänk i högblank vitlack. B 179 cm D 60 cm H 46 cm. Finns i flera färger.

295€

Ord. pris 325€

På EM finns möbler för dig som vet vem du är. Du som lever ett aktivt liv, och gör medvetna val. Du som gärna inspireras av trender – men aldrig kompromissar med din personlighet. Det är möbler som är lite mera...du.

Cumulus R3120

Dubbelfjädrande resårmatrass med flexizone pocketresårer i överkärnan. 90x200 cm **1115€** Bäddmatrass B9320 från **510€** Ben väljes separat. Finns i tre färger.

1625€

inkl. bäddmatrass, exkl. ben

Premiärerbjudande!

Köp en valfri Cumulus-säng ur nya 3000-serien med bäddmatrass och du får en robotdammsugare på köpet!

Värde 400€ Erbjudandet gäller t.o.m. 15 september 2008.

Antalet är begränsat. En dammsugare per kund.

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184

Tel 32 940

ÅRETS EM-BUTIK!

ÖPPET:

Mån-fre 09-19

Tis, on, tor 09-17.30

Fredag 10-17

Lördag 10-14

Skräddarsydda finansieringsalternativ med Aktiiviraha!

www.em.com

Seniorvinnare. Magnus Ström (till höger) vann Nyan-nappets augustitävling med en gädda på 110 centimeter. Med på bilden är fiskeguiden Simon Törnqvist. Foto: PRIVAT

Wus Chinese Massage Et Acupuncture Center

Nya öppettider 9.9.08 –1.5.09

Måndag - Fredag kl. 15.30-20.00
Lördag - Söndag kl. 11.00-18.00

Vid köp av presentkort eller klippkort under perioden 8/9-15/9 -08 ges **10% rabatt**. Pansionärer och ungdomar under 18 år har alltid 10% rabatt på enskilda behandlingar.

Bokning via telefon: 42558 eller e-post: wulin@aland.net
NORRAGATAN 6B 11, MARIEHAMN

Annonsera i den tidning du själv läser!

Linus bästa junior i Nyan-nappet i augusti

Storfiskande bröder. Linus Carlsson vann juniorklassen för augusti med en gädda på 90 centimeter. Med på bilden är lil-lebror Lucas, 5 år som ifjol drog upp en gädda på 6 kg. Foto: PRIVAT

Nyan-Nappet

Nyan-nappets augusti-tävling är avgjord. Linus Carlsson och Magnus Ström vinner varsitt drag-paket för 40 euro.

Augustitävlingen i Nya Ålands populära fisketävling Nyan-nappet är avgjord. Vinnare i juniorklassen är åttaårige **Linus Carlsson** från Geta. Hans gädda mätte 90 centimeter och drogs upp i Geta. Pappa **Tommy Carlsson**, som är den som hävade upp vinnargäddan, berättar att Linus är en erfaren gädd-fiskare.

– Vi är ute ganska ofta och Linus har skickat in bidrag förut, men inte vunnit.

Redan som 4-5 åring började Linus fiska, men då genom att släpa drag efter båt. Linus vinner ett drag-paket värt 40 euro på Sunes Jakt&Fritid.

Fick fajtas med gäddan

I seniorklassen segrade **Magnus Ström** från Strängnäs i Sverige med en gädda på 110 centimeter. Han brukar komma till Åland och fiska varje år, men nu var första gången med en fiskeguide.

– Jag fiskar mycket hemma, det är mitt största intresse.

Själva fångsten var lite dramatisk.

– Det var på kort lina och blev en riktigt fajt. Fiskeguiden **Simon Törnqvist** fick lyfta upp den i båten med häv.

Gäddan fastnade på en Jerkbite, Shallow Runner, ett drag som Magnus säger är väldigt bra.

Magnus får ett dragpaket värt 40 euro från Jakt & Fiskebutiken Äventyret.

Presentkort

Bland de inlämnade bidragen lottades det ut ett presentkort per klass värt 20 euro från Båt-&Fritidsvaruhuset.

Lotten föll på **Nisse Holmström** i seniorklassen och **Edvard Nordlund** i juniorklassen. De får vinsterna hemsända med post.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Hur bildar man ett lammköttssandelslag?

■Söndagen den 7 september klockan 11 har den som är intresserad möjlighet att få information om hur man bildar ett lammköttssandelslag. Ålands fåravelsförening ordnar information på Naturbrukskolan.

Verksamhetsledaren för Österbottens fårandelslag berättar om deras verksamhet och erfarenheter och man hoppas att alla lammproducenter kommer. Vid samma tillfälle berättar **Teresa Westmark** om sitt examensarbete. (ns)

VINSTER FÖR 1600€

ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING PÅ GÄDDA

SLUTRESULTAT AUGUSTI seniorer

DATUM	NAMN	LÄNGD	VIKT	DRAG	KOMMUN
4.8	Magnus Ström	110 cm	9,2 kg	Buster jerk	Sund
17.8	Nisse Holmström	90 cm	4,7 kg	Bomber blå/orange	Geta
5.8	Ingvar Jansson	86 cm	4,5 kg	Salomo slaidar	Vårdö
1.8	Alexander Hägerstrand	66 cm	1,5 kg	Krokodil	Mariehamn

SLUTRESULTAT AUGUSTI juniorer

DATUM	NAMN	LÄNGD	VIKT	DRAG	KOMMUN
28.8	Linus Carlson, 8 år	90 cm	4,7 kg	Buster jerk	Geta
12.8	Jonas Idman, 11 år	85 cm	3,7 kg	Prologic	Saltvik
7.8	Piotr Hägerstrand, 13 år	77 cm	2,9 kg	Krokodil	Mariehamn
3.8	Jonas Idman, 11 år	76 cm		Buster jerk	Saltvik
29.8	Edvard Nordlund, 12 år	74 cm	2,0 kg	Jerk Bait	Mariehamn
9.8	Jimmy Kroneld, 12 år	65 cm	2,2 kg	Wolmar	Hammarland
23.8	Anton Westerberg, 10 år	65 cm	2 kg	Skeddrag	Finström
15.8	Felicia/Andre Jansson, 7/9 år	63 cm	1,5 kg	Salomo slaidar	Föglö
19.8	Linus Törnblom, 5 år	63 cm	1,5 kg	Wobbler	Jomala

Grattis **Magnus Ström** till längsta gäddan i seniorklassen i juli månad! Vann ett dragpaket, värde 40€, hos Jakt- och fiskebutiken Äventyret.

Även grattis till **Linus Carlsson** för längsta gäddan i juniorklassen i juli månad. Vann ett dragpaket, värde 40€, hos Sunes Jakt & Fritid.

Nisse Holmström och **Edvard Nordlund** vann varsitt dragpaket, värde 20€, från Båt- & Fritidsvaruhuset.

Vinstchecken skickas hem till vinnarna!

Vi tackar för deltagandet i augusti månad och ser fram emot långa gäddor även i september!

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!

HÖSTENS NYHETER

49€

SPORT center

NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**

LYSANDE TIDER!

Vi sänker priserna på alla lampor varje dag!

IDAG -30%

HUR LÄNGE VÅGAR DU VÄNTA?

VIKINGAGRÄND MÅN-FRE 8.30-17 LÖRD 10-14
TEL 12 012 WWW.KALMERS.AX

Hundar tävlade i lydnad

Den 30-31 augusti ordnade ÅBSK lydnadsprov på dressyrplanen i Hammarland Torp.

Ammi Gottberg rapporterar:

I nybörjarklass deltog fyra hundar på lördagen och tre hundar på söndagen. 15-åriga junioren **Linda Sundström** och hennes unga tik Nova slog till med en överlägsen vinst båda dagarna - och det var ekipagets första start i tävlingssammanhang. Nova tillhör rasen Nova Scotia duck tolling retriever och är en hund som verkligen har framtiden för sig. Förare och hund hade en helt underbar kontakt hela provet igenom och ingen visade ett spår av nervositet.

Samtliga övriga deltagare gick till pris båda dagarna. Det var överlag fina prestationer i nybörjarklass.

Liten svart raket

Den öppna klassen hade deltagare endast på söndagen. Längsta strået drog **Rigmor Jansson** med sin toypudel Greta. Greta gjorde allt som matte bad om och for fram som en liten svart raket över planen oberoende om det gällde inkallning eller apportering. Även **Tina Bergman** med sin terveruen Pedro gjorde en mycket bra insats och vara bara några poäng bakom Rigmor och Greta.

Gästade **Paula Speer** med sin berner sennen-tik Ragazza kämpade tappert men gick inte till pris.

Efter flera år med nästan obefintligt deltagande i seg-

rarklass har klubben glädjande nog flera ekipage som har kvalificerat sig för denna klass. Fyra ekipage deltog båda dagarna.

Segrare båda dagarna var Paula Speer med border collie Casey. De lyckades ta ett första pris båda dagarna. På söndagen lyckades även **Sussie Finnerman-Olin** med Yra samt **Sussie Mattsson** med Jawa ta varsitt tredje pris. En fin prestation i detta sammanhang.

Lite träning saknas ännu för att befästa de svåraste momenten, bland annat att kunna sända sin hund 25 meter framåt till en ruta utmärkt av fyra koner. Hunden kan lätt läras att springa till en speciell kon men det är betydligt svårare att få hunden att förstå att den skall ställa sig i mitten av en ruta.

Arbetsvillig

I elitklass deltog **Ninna Lindholm** med sin 10 år gamla shetland sheepdog Rosso. Rosso är en mycket glad och arbetsvillig herre men tycker ibland att man kan göra saker och ting på sitt eget sätt - med ålderns rätt. Så denna gång blev det inget pris för detta ekipage.

Till slut utsågs årets distriktsmästare i tävlingslydnad bland klubbens egna tävlande. Segrare blev **Sussie Finnerman-Olin** med Yra.

Domaren **Markku Santamäki** var mycket nöjd med tävlingarna. De flesta förbättrade sina poäng under andra dagen. Han tyckte även att

deltagarna hade rätt attityd "ta både medgångar och motgångar med ett leende, det är levande hundar vi jobbar med, inga robotar". Deltagarna fick även lite träningstips på vägen eftersom det är alltid en utmaning att hitta rätt träningsmetod för sin hund. □

DM-vinnare. Från vänster Rigmor Jansson och Greta, Sussie Finnerman-Olin och Yra, domaren Markku Santamäki, Sussie Mattsson och Jawa. Foto: PRIVAT

Den överraskande rymliga, Peugeot 308 SW presenteras lördagen den 6.9 kl 11-14

Kom och testa nya, läckra Peugeot 308 SW.

Nya 308 SW är förbluffande rymlig och omställbar. Där åker upp till sju personer bekvämt och vid behov finns där massor av lastutrymmen. Njut av det magnifika panoramataket, den läckra designen och den helt nya, öppna interiören. För körglädjen står ett kraftpaket som redan tagit hem titeln Årets motor. Välkommen att provköra nya Peugeot 308 SW.

Peugeot 308 SW, pris från 22 690 €, Peugeot 308 Wagon 21 190 € + leveranskostnader 600 €. Kombinerad förbrukning 6,7 l/100 km, utsläpp av CO2 159 g/km.

308 SW

HUNDSPORT

Nybörjarklass

Nova (Nova Scotia Duck Tolling Retriever), förare Linda Sundström

(lördag: 185 p/1:a pris, plac. 1, söndag 184 p/1:a pris, plac. 1)

Fridkullas Ragazza (Berner sennen), förare Paula Speer

(lördag: 167 p/1:a pris, plac. 2)

Piraya (Perro de Agua Español), förare Carina Svenlad-Timonen

(lördag: 163 p/1:a pris, plac. 3, söndag 135 p/3:e pris, plac. 3)

JumJum (Australian Shepherd), förare Erica Nordberg

(lördag: 146 p/2:a pris, plac. 4, söndag 181 p/1:a pris, plac. 2)

Öppenklass

"Greta" (Toypudel), förare Rigmor Jansson (söndag 168 p/1:a pris, plac. 1)

"Pedro" (Tervueren), förare Tina Bergman (söndag 163 p/1:a pris, plac. 2)

Fridkullas Ragazza (Berner sennen), förare Paula Speer

(söndag: 96 p/ plac. 2)

Segrarklass

Casey" (Border collie), förare Paula Speer

(lördag: 273 p/1:a pris, plac. 1, söndag 269,5 p/1:a pris, plac. 1)

Yra" (Border collie), förare Sussie Finnerman-Olin

(lördag: 168 p/plac. 2, söndag 216 p/3:e pris, plac. 2)

"Jawa" (Nova Scotia Duck Tolling Retriever), förare Susanne Mattsson

(lördag: 161 p/plac. 3, söndag 212 p/3:e pris, plac. 3)

"Tassa" (Shetland sheepdog), förare Ninna Lindholm

(lördag: 127 p/plac. 4, söndag 183,5 p/plac. 4)

Elitklass

Rosso" (Shetland sheepdog), förare Ninna Lindholm

(lördag: 172 p/plac. 1, söndag 166 p/plac. 1)

Distriktsmästerskapet i tävlingslydnad 2008:

1. "Yra" (Border collie), förare Sussie Finnerman-Olin

2. "Jawa" (Nova Scotia Duck Tolling Retriever), förare Susanne Mattsson

3. "Greta" (Toypudel), förare Rigmor Jansson

Fredsförbundet möttes på Åland

Finlands fredsförbund höll en sommarträff för sin styrelse men även för andra medlemmar i förbundet på Åland i helgen. Mötet hölls på på Gregersö under lördag och söndag. På färjan till Åland höll man också styrelsemöte.

Under lördagen hölls ett miniseminarium på Gregersö om krishantering och fredsfrämjande. Där medverkade som åländska inledare riksdagsledamot **Elisabeth Naclér** och lagtingsledamot **Barbro Sundback**.

På kvällen hölls middag och samvaro med åländska fredsaktiva.

På söndagen fick gästerna, som uppgick till 15 personer, höra om Ålands fredsförning-Emmaus och Ålands fredsinstitut och fick även göra en rundvandring i ÅCA-huset. Informatörer var **Carina Aaltonen**, **Justina Donielaite** och **Susann Simolin**.

Som koordinator för besöket fungerade **Gunnel Ekelund** som är medlem i Finlands fredsförbunds styrelse. (jk)

HåWe-bil

VÄNSKAP SOM HÅLLER
Dalkarby - tel.32990 - fax.329932

www.hawe-bil.com

Bilförsäljning: Sven, tel. 329 920, Conny 329 922, Niclas, tel 329 935 Reservdelar: Michael 329 921, Anders 329 924 Verkstan: tel. 31 012

ÖPPET:

Måndag-torsdag 8-17
Fredag 8-16.30

Premiär!
Nya TILLFÄLLET

**Massor av
Jubileumspriser**

Hela helgen:
Bjuder vi på kaffe o. tårta

TILLFÄLLET

fyller 3 år i

Vi fyller 3 år på lördag när vi öppnar v
Stor premiär och 3-års fest Lördag oc

Premiärsoffor

Premiärpris

3+2

695€

Premiärpris!

Ett flertal olika modeller 3+2

i Buffalo för 695€

Jubileums matgrupper

Jubileumspris

**Wilhemina
bord+6 stolar**

569€

**Wilhemina
bord+4 stolar**

342€

**Ek-grupp
bord+6 stolar**

569€

**3-delat
väskset**

48,90€

Begränsat parti

**Täcke med
kudde**

**100% Polyester
150x200 cm +50x60 cm**

9,90€

Restparti Wilton

litet skönhetsfel kan finnas

ca 120x170

7,90€

ca 140x200
ca 160x270

9,90€

OBS! Ny adress

TILLFÄLLET

VI H
Vardaga
Lövudds

FÄLLET

Massor av Premiärpriser

Nya Premiär! TILLFÄLLET

nya lokaler

Våra nya lokaler vid Flygfältsrondellen
och Söndag kl. 11.00-16.00 **Välkomna!**

På lördag: Musik
av Bygdespelarna

Experience

Begränsat parti

**Black Berry
SpaPaket**

med bl.a massageroller

Experience

9,90€

Våffeljärn

9,90€

Begränsat parti

San Diego

Snurrfåtölj
med pall i
svart skinn

Snurrfåtölj
med pall

297€

och nytt utseende

FÄLLET

– ett företag i Nordiska Tjänster AB

ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

10-19. **Lördag Söndag 11-16** tel. 17 570 fax 17 581
svägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Gratis Luxus bäddmadrass

vid köp av **Sumo Continental** eller
ställbara Leo och Stella

Stella är steglöst inställbar i sitt- och ligg-
ställning. I botten ligger en Bonellresår
och den vändbara Pocket-Spring
resåren är klädd med
ett kvalitetsbolster
och kan fås i olika
hårdhetsgrader,
mjuk, medelmjuk
eller fast. Latex
bäddmadrass 9 cm
tjock. Motorn är
utrustad med batteri
back-up. Fot och sidostöd ingår.
Sängstorlek:
● 90x200cm 105 x 200 cm

Jubileumspris

267€
i Rabatt

Pris ex
90x200
ord.1.327€

1.060€

Gratis, 2 st sängbord

Vid köp av Melinda
sängmöbel (180x200)
i svart Buffalo,
2 st tillhörande
sängbord gratis

Premiärpris

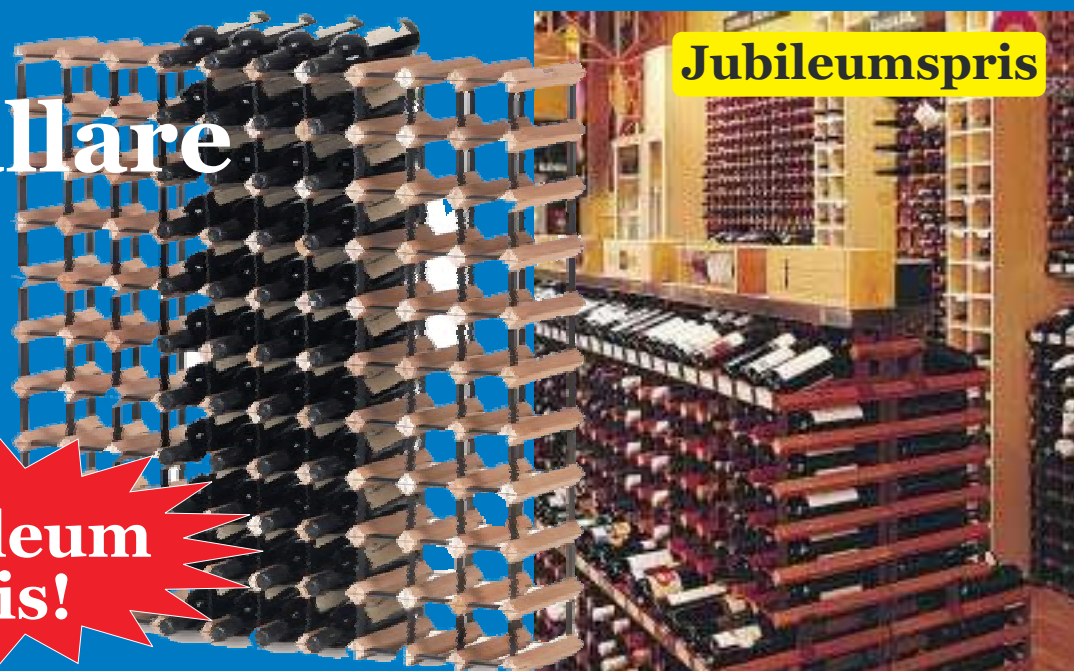

Sängmöbel

570€
exkl. madrasser

Egen vinkällare

Bygg din
privata
vinkällare
i mahogny

Jubileumspris

**Jubileum
pris!**

Nöje

Redaktör: Maria Nykvist

Bionyheter i Mariehamn

Arn – Riket vid vägens slut slog nytt publikrekord i Sverige där den sågs av hela 114.503 stycken besökare under öppningshelgen. Nu kommer den hit till Bio Savoy i Mariehamn, är den tillsammans med den tecknade filmen Kung Fu Panda visas i två veckor med start i kväll. Båda filmerna recenserades dessutom på nöjet denna veckan.

Nöje kan även avslöja att det blir en spännande filmhöst att se fram emot på Savoy. Förutom att bland andra Wall-E och Narnia: Prins Caspian och The dark knight - En mörkare Batman redan är bokade lutar det åt att den nya James Bond-filmen Bond - Quantum of Solace kommer att visas här samma dag som den har premiär i resten av landet. Det blir i så fall blir den 9 november. (mn)

Förändrad Hultsfredsfestival

Nästa års Hultsfredsfestival är flyttad en månad framåt. I stället för att arrangera festivalen i början av juni, som de gjort sedan starten för 23 år sedan, är nästa års festival bokad den 8-11 juli.

Enligt festivalens hemsida blir även festivalen blir en dag längre, alltså fyra dagar i stället för tre.

Nu återstår det att se om festivalen Where the action is följer i Hultsfredsfestivalens fotspår igen och bokar in samma helg även nästa år. (mn)

Skejtade för fort

Tysk polis letar efter en skejtare som brutit hastighetsbegränsningen på en motorväg. Skejtaren var uppe i cirka 100 kilometer i timmen på ett avsnitt där begränsningen var 80 kilometer i timmen.

Beviset har satts ut på Youtube på internet. Där ser man att skejtaren först får upp farten genom att hålla fast i en motorcykel och släpper taget i en nedförsbacke. (FNB)

Sålde tatuering för 150.000 euro

En schweizisk man har sålt en tatuering på sin rygg för 150.000 euro åt en tysk samlare. Tatueringen föreställer jungfru Maria. I samband med köpet kom parterna överens om att schweizaren tre gånger per år ska stå till tyskens förfogande för att förevisa tatueringen på konstutställningar.

Det makabra i kontraktet är att tatueringen efter säljarens död skärs loss och ges åt köparen. Köparen får i det skedet även sälja ryggskinnet vidare. (FNB)

Adam Öhman

Lyssnar på: Northern soul. Främst Sandi Sheldons "You're gonna make me love you", The Artistics "This heart of mine" och The Autographs "I can do it".
För övrigt... har jag på sistone

You Tube-pundat smått uråldriga musikvideos med Snoop Doggy Dogg och Dr Dre. Med andra ord: musikvideos där huvudpersonerna grillar och spelar basket. Bestialiskt bra.

Alexander Skogberg

Rockar till just nu: AC/DC - Rock n' Roll Train. Australien-sarna låter som de alltid gjort men har lyckats få till ett grymt sväng på debutsingeln från kommande albumet Black Ice.

För övrigt... Är det väldigt tråkigt att vara i Göteborg när man ligger sjuk inomhus flera dagar i sträck.

Gör Tony lika stor succé på TV3 som på Arken?

Hemlighetsfull. – Den 12 oktober ska jag bjuda hem lite kompisar och titta på Singing Bee, men ingen får veta hur det gick innan programmet sänds, säger Tony Wikström som tävlar om 50.000 kronor i TV3:s underhållningsprogram i oktober.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Radioprofilen och Soundwaymedlemmen Tony Wikström medverkar i tv-programmet Singing Bee i höst.

Han är en av få bland 1000-tals egenutnämnda låttexperterna som fick chansen att tävla. Men hur det gick får han ännu inte avslöja.

Tony Wikström, sångaren, basisten och Ålands okörte coverkung, ska medverka i ett avsnitt av underhållningsprogrammet Singing Bee i svenska TV3 i höst.

I programmet, som går ut på att sjunga rätt text till olika sånger, tävlar vanliga personer och en efter en blir de utslagna om de sjunger fel. Den som är kvar till sist har därefter chans att vinna upp till 50 000 kronor.

– Jo, jag hade väl sett några avsnitt på tv och tänkte att det där kan väl jag minst lika bra. Och då såg jag att man kunde anmäla sig till programmet på internet och på den vägen är det, säger Tony Wikström.

Stort intresse

Tusentals andra sökte också till programmet, men TV3 fattade intresse för Tony Wikström och bjöd in honom till audition. Där sjöng han texterna så korrekt att de kallade honom till slutaudition, och efter det blev han antagen till programmet.

– Det var svårt och nervöst, men det gick snabbt över. Jag har väl alltid vetat att jag är en jäkel på texter och att jag har lätt för att memorera dem, säger Wikström.

Han berättar att programmet blandar olika musikstilar så det var svårt att veta vad som skulle komma men att låtarna var mer

Publiksuccé. Singing Bee med programledaren Hanna Hedlund började visas i svenska TV3 i våras. Och det visade sig så populärt bland tittarna att det nu spelats in en säsong till.

eller mindre bekanta.

Men mer än så kan han inte avslöja med tanke på att avsnittet han medverkar i sänds först den 12 oktober.

Sugen på tv

Tony Wikström som till vardags jobbar på Ålands radio har även tidigare funderat på att slå igenom i tv. Tanken på att söka till Idol har väckts många gånger, men eftersom den produktionen inte betalar deltagarna någon lön under inspelningen har han avstått.

– Det skulle inte gå. Om jag i nuläget skulle avstå från alla järn jag har i elden skulle jag bli bankrutt på en månad. Men man vet aldrig, kanske medverkan i Singing Bee öppnar nya dörrar, säger han.

Vill man se Tony Wikström sjunga innan den 12 oktober får man passa på och gå till Arken i helgen och följande helg. Efter den 13 september tar nämligen Soundway paus fram till jul.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 469

Krönika / Alex Westström

Matsjuka

Mat är gott. Det tycker jag. Självt äter jag mat flitigt varje dag. Detta beror kanske främst på att levande organismer, inräknat mig själv, ofta kräver någon form av näring för att överleva.

Många har genom åren sagt till mig att jag äter för snabbt. Visst, jag betonar kanske inte tuggning och söndermalande när jag äter, utan mer själva sväljandet. I lågstadiet svalde jag för första gången en nypotatis hel. Det var en av mina höjdpunkter i karriären som professionell ätare (självutnämnd).

Orsaken till mitt snabba ätande har jag lyckats spåra så långt bak som till tidig barndom. Vid varje middag tvingades jag utstå en förnedring utan dess like. Pappa hann ALLTID äta klart före mig. Varje dag slet jag som ett djur för att hinna med pappas takt. Nu, efter flera år av hård träning, har jag lyckats. Arvet lever vidare.

Min matambition har det senaste året gått över till ett beroende. Som alla missbrukare vet, så är det i detta skede som de

negativa sidorna gör sig påminda. Jag blir åksjuk när jag äter.

Varje gång gaffeln/skeden närmar sig munnen spänner jag blicken på den transporterade matklumpen. När besticken når ett visst avstånd från min mun börjar jag se i kors. När detta även sker i ultrarapid upprepade gånger börjar det sakta men säkert snurra i huvudet.

Att bli åksjuk av att ha ätit mat vet jag inte riktigt om jag ska kategorisera som bottenapp eller ännu en karriärhöjdpunkt. Ska man skämmas eller se denna "biefekt" som arbetsskada? Skämmas ska man nog.

Det lär inte ge mig mycket så kallad "streetcred" att bli åksjuk när jag äter. Det blir som med mitt ärr jag har i ansiktet. Det ser ut som en skada från något farligt agent-uppdrag vid första anblick. Men när man berättar att det är kvarlevorna av en fettböld som opererats bort är det inte lika häftigt längre. Kortfattat: Åksjukan måste bort!

Mitt första tillvägagångssätt att bli av med den var att blunda när jag åt. Dock visade sig min hands koordinationsförmåga ej vara tillräcklig för sådant. Enda lösningen nu är väl att börja knappa åksjukepillen. Fast jag lär väl ironiskt nog bli åksjuk av att stoppa pillren i munnen också.

Nej, jag får väl helt enkelt börja röka. Det lär ska stilla hungern och därmed utplåna min matkarriär (alternativt beroende). Jag har även märkt att det är en rätt så omfattande trend i min ålder att inhalera tjära, dessutom röker min pappa. Som sagt; arvet lever vidare.

Vid närmare eftertanke är rökning också en dålig idé. Varför? Man måste upprepade gånger föra ett föremål (cigaretten) mot munnen.

Maria Nykvist

Lyssnar på: Kasabians självbetitlade album Kasabian. Den skivan betyder kära minnen från min sista tid i England.
För övrigt... Ser jag fram

emot en veckas semester med bland annat skolreunion i Stockholm och släktkalas i Värmland hos min mormor som fyller 90 år.

Andreas Dienert

Lyssnar på: Elvis Costellos Blondes have more fun but they don't know I've dyed my hair.
För övrigt... letar jag efter en etta. Någon som vill hyra ut en lägenhet?

Veckans groda

Klas Börjesson, läns museets chef, har gjort en minnesutställning över Herman Norrman, som är utsökt vackert hängd i enkel kronologisk ordning.”
Jönköpings-Posten

Arn rider in igen. I den andra "Arn"-filmen slåss Sveriges riddarhjärte, Joakim Nätterqvist, en hel del och så återfår han sin stora kärlek Cecilia.
Foto: ERIK AAVATSMARK/SF

Vältrar sig i stridsorgier

Bio

"Arn – Riket vid vägens slut"

Visas på bio Savoy. Genre: Riddarsaga. Med: Joakim Nätterqvist, Sofia Helin, Stellan Skarsgård, Morgan Alling, Gustaf Skarsgård med flera. Regi: Peter Flinth. Speltid: 2 tim 7 min. F 13/11.

Många filmkritiker slaktade första "Arn", blodigare än slaget om Jerusalem. Att göra ett svenskt "svärd och sandal"-epos, med budget på 230 miljoner, är att be om trubbel, särskilt när allt baseras på böcker av landets folkligaste författare.

Och motorsågarna gick varma, med all rätt. "Arn - Tempelriddaren" var en mindre ka-

tastrof berättartekniskt. Tempot tvärdog av alla tillbakablickar, Pogo Pedagog-rösten var hopp-lös, det skulle etableras ännu en ny karaktär här och ett historiskt skede där – alltmedan dialogen kändes lika naturlig som Stellan Skarsgårds stripiga hårförlängning. När filmens (få) subtila ögonblick raserades av ännu några ton övertydliga stråkar, pukor och sakrala körer somnade även jag.

Mot den bakgrunden känns "Arn - Riket vid vägens slut" som en mycket bättre film. Peter Flinth har en mer tacksam uppgift nu, händelseförloppet sker inom en kortare tidsrymd och han kan fokusera på kärnan – Arn och Cecilias osvikliga tro på kärleken, på Gud, på freden.

Stark scen

"En dag ska vi leva sida vid

sida i Jerusalem", säger muslimledaren Saladin till vår riddarhjärte och i såna stunder klingar Jan Guillous humanistiska tema fint ihop med actionsekvenserna strax innan.

För filmen vältrar sig i fantastiska stridsorgier, jämförbara med Hollywoodförlagor som "Braveheart". Men mitt i alla brutala svärdfajter och truppframryckningar vågar Flinth också mana till sorg; när Arns häst dör uppstår, i all sin stilla enkelhet, en av filmens starkaste scener.

Pepsodentleende

Väl på hemmaplan fastnar Arn i maktröran av Erikska och Sverkerska ätter och här svackar filmen.

Söderkis Gustaf Skarsgård övertygar inte som kung, inte ens i scenerna med pappa Stellan, och plötsligt börjar

replikskiftena tangerar fånighetens gräns igen. Samtidigt imponeras man av fotot och tidsatmosfären, allt det minutiösa arbete som lagts ned av kostymdesigners och andra bakom kulisserna.

Bara ibland blir det medeltidskitsch och schamporeklam, som när Sofia Helins blonda hårsvall filmas i slow motion och Joakim Nätterqvist ler med kritvita tandrader (fanns Pepsodent på 1200-talet?).

"Arns" historia slutar i moll och ond bråd död men här finns tillräckligt för att legenden ska leva vidare i många år, precis som "Ivanhoe".

Förhoppningen, tron, på en fungerande svensk actionsaga segrade till slut.

NILS JOHANSSON/TT SPEKTRA
nils.johansson@ttspektra.se

FRÅGELÅDAN

Raggarbilar och att hjälpa andra människor står högst på 17-åriga Emelie Widberg prioriteringslista.

För fyra veckor sedan började hon studera på Vårdinstitutet. Att det blev just vårdutbildningen föll sig naturligt för i framtiden vill hon gärna jobba med mental- eller missbrukarvård.

När hon inte går i skolan åker hon gärna raggabil. Men hon har blivit lite less på att alltid sitta bredvid, så att ta körkort är det första hon ska göra när hon fyller 18 år.

Hemma på gården i Saltvik Åsgårda står nämligen en svartröd Dodge Coronet från 1966 och väntar.

Har du blottat dig någon gång?

– Jo, jag drog ner brallorna inför en massa raggare på stan.

Vilket brott skulle du helst åka fast för?

– Att överlasta bilen eller något sånt lindrigare brott så att man slipper sitta i fängelse.

Vad är det klantigaste du gjort?

– Det var på Bastö on the Rocks i somras när slog huvudet i scenen medan jag dansade. Jag vet i varje fall att mamma såg det för hon skrattade jättemycket.

Varför sjunger du i duschen?

– Det är bara en vana jag har. Oftast blir det något av Bob Dylan.

Vilket är ditt motto?

– Att ha kul och att inte ta saker alltför seriöst. Jag tycker nog att jag följer mitt motto så gott det går.

Vem skulle du vilja ge en spark i arslet, och varför?

– Till Casper Tötterman för att han är störd. Men jag måste även tillägga att jag tycker att han är rolig och att han faktiskt är min kompis.

När får du ångest?

– När jag säger saker till kompisar på skoj som till exempel du är dum i huvudet, och så tar de illa upp.

Vem skulle du vilja ge en medalj, och varför?

– Den skulle jag vilja ge till min bästa kompis Nathalie Jansson just bara för att hon är min bästa kompis

Om du fick byta namn, vad skulle du heta?

– Alla kallar mig Emma fast jag heter Emelie, så det skulle underlätta om jag fick byta till Emma.

Var käkar du helst?

– Jag käkar helst på Wirrans i Godby. Deras pizza är jättegod och jag skulle tro att jag äter där ungefär två gånger i månaden.

Du får ge vem som helst vilken present som helst. Vad ger du och till vem?

– Jag skulle ge min mamma en ny bil, troligtvis en cab av något slag.

Vad vill du se mer av på Åland?

– Jag tycket att det borde finnas mer festivaler och spelningar här. Eller i varje fall ett roligare uteliv.

MARIA NYKVIST

Hög skratt-per-minut-faktor

Bio

"Kung fu panda"

Visas på bio Savoy. Genre: Animerad komedi. Svenska röster: Lawrence Mackerory, Claes Ljungmark, Josephine Bornebusch med flera. Regi: Mark Osborne, John Stevenson. Speltid: 1 tim 32 min. F 7/5.

En del bra filmer är som en lyckad utekväll; man har kul så länge det pågår men efteråt är det inte helt lätt att förklara varför eller vad som egentligen hände.

Jag minns att jag skrattade mig igenom stora delar av "Kung fu panda" och att leendet satt kvar klart längre än "Madagaskar"-leendet. Jag minns den svajande känslan av att vara osäker på om detta var en hyllning till eller en parodi på martial arts-genren; jag menar, vad ska man tycka

om ett mytomspunnet svärd som är så skarpt att man skär sig bara av att titta på det?

Jag minns känslan av att ha sett enormt smarta scener – som när lärjungen och mästaren slåss om en dumpling med ett ätpinnar som vapen – blandas med kinesiska scenerier som inte står "Crouching tiger" alltför långt efter.

Och allt detta i en animerad Dreamworksfilm om en panda som vill lära sig kung fu.

Skön grundton

Bolaget Dreamworks är fortfarande långt, långt efter sina konkurrenter hos Disney/Pixar, och jag är övertygad om att det kommande Pixaräventyret "Wall-E" när den får svensk premiär i höst kommer att roundkicka "Kung fu panda" härifrån till Sechuan.

Men jag unnar ändå den här filmen all framgång; den har en skön, ovanligt stillsam grundton, den har en hög

Populär panda. "Kung fu panda", om den klumpige Po som drömmer om att bli kung fu-krigare, är både vacker, smart och rolig. Och den har framför allt en panda i huvudrollen.

Foto: UIP

skratt-per-minut-faktor och den har inte minst en panda i huvudrollen.

Men välj, om du kan, den engelska originalversionen. Jack Black, Dustin Hoffman, Angelina Jolie och Lucy Liu

kan vara den bästa röstbesättningen hittills i en animerad film.

ERIK HELMERSON/TT SPEKTRA
erik.helmerson@ttspektra.se

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Blir det ishockey blir det i NHL. Annars blir det ingenting.
MATS SUNDIN HAR INTE BESTÄMT SIG OM FORTSÄTTNINGEN.

Slalomstjärnan på premiärbesök hos åländska sponsorn Taffel

”Sportar man mycket så kan man också äta sånt som chips”

Chips och ostbågar går bra ihop med idrott på toppnivå – om man bara sportar tillräckligt mycket.

Det säger slalomstjärnan Tanja Poutiainen som i går hälsade på hos sponsorn Taffel i Haraldsby.

För Tanja Poutiainen var det första besöket någonsin på Åland, och förstas också på fabriken som tillverkar de produkter vars varumärke hon marknadsför på sina fritidskläder utanför tävlingsområdena.

En av fyra sponsorer

Taffel är en av hennes fyra inhemska sponsorer och sponsorkontrakt har nu tecknats för ytterligare ett år, det sjätte.

– Nu vet jag hur chipsen tillverkas nästa gång jag äter dem, säger hon efter rundvandringen i fabriken.

Bakom sig har hon en sommar med fotbollsspel i RoPs damlag i division II. Fotbollen överger hon inte – det gäller att hålla sig i fysisk form också under månaderna utan skidor.

– Jag är inte särskilt rädd för skador. Jag är antagligen den fysiskt starkaste av oss spelare och springer massor upp och ner längs planen. Dessutom är jag snabb och hinner undan.

På prispallen

Världscupcirkusen i slalom börjar i slutet av oktober, och Tanjas mål är förstas den fina kristallen som delas ut till segraren.

– Jag vill stå på prispallen så ofta som möjligt. Om jag oftare än i fjol kommer topp tre så kan hända jag når målet.

I alla teveintervjuer verkar Tanja alltid glad, och hon medger att hon för det mesta är optimist.

– Oftast ser jag framåt och tänker positivt även om jag misslyckas. Alla vet vad jag kan och alla förväntar sig att jag ska göra det varje gång – annars kommer frågan ”varför gick det så dåligt, är du inte i form?” Då måste man vara mentalt stark och känna att man har stöd bakom sig.

I vinter åker hon med sam-

ma utrustning i fjol och också tränaren från Slovenien är den samma. Däremot har hon lagt den gröna hjälmen på hyllan.

– Nu åker jag med blå hjälm av sponsorskäl.

Det alpina sommarlägret i Schweiz har hon bakom sig. Hon ryser lite när hon får frågan om hon märkt av klimatuppvärmningens effekter.

– Jo, det har jag gjort. Speciellt sommartid har glaciärerna minskat märkbart i Schweiz och Österrike under de 10-15 år jag varit med. Jag hoppas att förutsättningarna att åka skidor inte försvinner!

Njuter av livet

Så hur går då chips, ostbågar och andra snacksprodukter med en hel del fett och salt ihop med toppidrott? Bra, säger Tanja som har de vanliga, släta chipsen som favorit.

– Man måste också kunna njuta av livet. Sportar man tillräckligt som jag gör så kan man äta också sånt som man kanske inte kan stoppa i sig hela tiden. Chips är gott när man läser en bra bok eller tittar på teve. Och mina kompisar gillar mitt sponsorkontrakt med Taffel!

Rovaniemi väntar

Det berättar Tanja Poutiainen på klingande ren svenska med en anstrykning av Gällivaredialekt. Utan att kunna svenska valde Rovaniemitjejen att gå i alpint gymnasium i Gällivare – ”jag tänkte att jag lär mig väl språket på samma gång”.

2000 började hon studera ekonomi vid universitetet i Rovaniemi.

– Jag fick ihop kanske 20 poäng, men sedan dess har jag haft paus. När min skidkarriär är över så fortsätter jag studera och bosätter mig antagligen i min hemstad där jag redan har fått en tomt.

Men något jobb där hon reser 200 dagar per år, som nu, kommer hon inte att ha. Det vet hon redan nu.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Glad. Jo, hon är lika glad och trevlig i verkligheten som på teve, världsstjärnan Tanja Poutiainen. Efter gårdagens rundvandring i chipsfabriken i Haraldsby vet hon var och hur hennes sponsor Taffel tillverkar chipsen som hon och hennes kompisar äter.

Foto: JONAS EDSVIK

Byttes in. Annica Sjölund började på bänken men byttes in i 76:e minuten.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

AIK gjorde fem i första halvlek

■FOTBOLL. Det blev en klar seger för **Annica Sjölund** och hennes AIK på onsdagskvällen. Laget besegrade Umeå Södra FF med hela 5–1 där samtliga av Solnalagets mål kom redan i första halvlek. Åländskan byttes in i matchens 76:e minut.

AIK ligger fyra i Damallsvenskans tabell med 32 poäng på 16 matcher. Leder gör Linköpings FC på 40 poäng. (mt)

Återkval för Björn Hansen

■SEGLING. Alandia Sailing Team slutade fyra i sin grupp i världstourtävlingen i St Moritz. Resultatet blev tre vinster och två förluster.

– Normalt räcker det för avancemang men nu var det tre besättningar med samma poäng och alla hade slagit varandra. Då avgjorde placeringen i ett fleetrace som seglades i morse och tyvärr seglades vi till fel märke när vi var i ledningen efter ett och ett halvt varv, säger taktikern **Martin Strandberg** till AST:s hemsida på torsdagen.

Det innebär att skepparen **Björn Hansen** och hans besättning nu får återkvala. Med bra placeringar kan man ändå ta sig till kvartsfinalen. (mt)

Dannström ned på världsranking

■SEGLING. Oscar **Dannström**, som en lång tid inte kunde tävla på grund av en mykoplasmainfektion, sjönk rejält på den senaste världsrankingen som släpptes i onsdags.

Ålänningen återfinns numera på en 90:e plats mot den tidigare 79:e positionen i rankingen. Istället har landsmannen **Pierre Angelo Collura** gått upp som bästa finländare bland lasersegelarna genom att kliva från 120:e till 79:e plats.

Ny världsetta är britten **Paul Goodison** som därmed puttade ner ständigt ledande **Tom Slingsby** från Australien till en andra plats. Goodison vann OS i Peking. (mt)

BRIDGE

Mariehamns Bridge Klubb, 1 september, 10 par: 1) Tony Kotzev/Rolf Karlsson 125, 2) Synnöve Pussinen/Helka Andersson 121, 3) Ben Öhberg/Karl-Olof Gustafsson 118, 4) Tony Brändström/Ted Jansson 114, 5) Hannu Huhtula/Hasse Brändström 114, 6) Torbjörn Bishop/Folke Rosten 113, 7) P-O Stenroos/Hasse Holmström 109, 8) Susanne Olausson/Roger Wahlgren 101, 9) Paul Bradley/Lennart Björklund 97, 10) Ann-Christin/Margareta Prokope 68.

Hemmapubliken minst i Finland

■FOTBOLL. IFK Mariehamn ligger ohjälpligt sist i publikstatistiken i Tipsligan. På 19 hemmamatcher har laget bara attraherat ett medeltal på 1.602 åskådare.

Toppnoteringen på 1.903 personer kom i 0–0-matchen mot AC Oulu i mitten på juli medan botten siffran registrerades i söndags mot RoPS från Rovaniemi då blott 1.308 personer kom till Wiklöf Hol-

ding Arena. Totalt har 16.026 personer löst biljett till IFK:s hemmamatcher den här säsongen. Noteras kan att MyPa från Anjalankoski, som lockar nästminst publik till sina matcher, har ett snitt på 1.686 personer.

Leder publikligan gör Åbo-laget TPS som snittar på 4.900 personer och som toppade med 8.937 personer i ett derby mot FC Inter. Som lägst

har 3.430 personer sett laget spela.

”Grönvitt” lockar dock en del publik på bortaplan. Där är laget nia av 14 lag i sammanräkningen. Som mest har IFK haft 5.427 personer på läktarna vid ett bortamöte och snittar på 2.573 åskådare. Totalt har 23.157 personer följt IFK i riket. I ledningen i bortamöten är serieledande FC Inter med ett snitt på 3.393 personer. (mt)

Jobbar på inför beachvolleyn

■BEACHVOLLEY. Alandia Top Show har lämnat in en ansökan till landskapsregeringen om att få stänga av Österleden i samband med beachvolleybollturneringen Paf Open. Det handlar om vecka 34 nästa år vilket innebär 17-23 augusti.

Något klartecken om att få arrangera en deltävling i Swatch FIVB World Tour från det internationella volleyboll-

förbundet har man dock inte fått än.

– Vi lämnade in ansökan för att vara i god tid, det är lättare att säga att vi inte behöver avstängningen än att vi plötsligt begär den. Vi jobbar på med turneringen trots allt, vi kan inte sitta och vänta, säger projektledaren **Simon Dahl**.

Senast om en månad ska det definitiva beslutet vara ATS tillhanda. (mt)

Laddat svenskmöte i Paf Cup

RÖGLE BK
LEKSANDS IF

3
1

ISHOCKEY. Prestigemötet mellan Rögle BK och Leksands IF startade i rasande tempo. Skånelaget drog det längsta strået och tog den första segern i Paf Cup.

Det går att föreställa sig att det fanns en viss prestige i att besegra Rögle BK för Leksands IF. Skånelaget var nämligen laget som kvalade till Elitserien förra säsongen medan Dalalaget, som gjorde en lysande säsong i Allsvenskan, missade steget upp.

Lagen öppnade Paf Cup i går kväll inför 427 åskådare och Rögle visade direkt att man ämnar hålla för Sveriges högsta serie. Anfallstrojkorna var snabba och tvekade inte när de kom in i anfallszon, utan pucken bytte snabbt blad för skickas mot mål. Därför dröjde det heller inte längre än till 2.34 i första perioden innan **Peter Lorentzen** blev siste man på pucken i en fin kontring och satte 1-0 för Rögle.

Efter den öppningen försökte Leksand få till en kvittering och **Jarmo Myllyniemi** i motståndarmålet hade mycket att göra på arbetet, men hade samtidigt stor hjälp av stolparna som fick påhälsning ett par gånger under matchen. 1-1 kom dock 10.57 i ett powerplay när **Mikael Karlberg** med ett handledsskott satte pucken i mål. Jublet varade dock inte längre än två minuter för dalmasarna. Efter ett grymt snyggt uppspel från egen zon, med passningar som chippades över motståndarklubbor, kunde **Mathias Porseland** sätta 2-1 för Rögle.

Ett sömnpiller

Innan periodpaus trängde sig Leksand fram i ett par fina kontringschanser, men målen uteblev trots att man hade ett långt powerplay sedan **Chris Abbott** dragit på sig fem minuter plus matchstraff.

Andra perioden blev mållös och var ett sömnpiller rent spelmässigt i jämförelse med första tjuo. Känslorna var dock hetare mellan spelarna nu och

Målskytt. Leksands Pierre-Edouard Bellemare, i förgrunden, satte ett mål i bonusförlängningen. I bakgrunden Rögles Mats Bødker. Foto: ANDREAS DIENERT

I duschen. Chris Abbott blev inte långvarig på isen. Efter en knätaackling åkte han på fem minuter med efterföljande matchstraff. Foto: ANDREAS DIENERT

publiken fick se en del handskbeklädda nävar vevas ut mot ansikten. I den tredje perioden av ordinarie matchtid var tempot åter högre.

Den lilla rinken i Islandia bjöd till snabba spelvändningar och det var Leksand som tog över taktpinnen i matchen. Hela 19 skott lyckades man mata på Myllyniemi, men det var ändå Rögles **Mikael Gath** som mitt i perioden kunde punktera matchen med 3-1 förbi ett stillastående Leksandsförsvar.

Två poäng till Skånelaget efter full tid alltså. Men Paf Cup bju-

der förlorarna på en ny chans till en bonuspoäng i en två gånger fem minuter förlängning. Leksands IF visade att skyttekavalakaden i den avslutande perioden inte var en slump, utan kunde ta hem bonuspoängen efter 2-1. Dalamålen gjordes av **Jens Bergenström** och **Pierre-Edouard Bellemare** medan Rögles tröstmål sattes av Mikael Gath med bara tre sekunder kvar.

Till matchens lirare valdes Rögles **Sebastian Ström** samt Leksands **Johan Hägglund**. I kväll 19.00 är det nedsläpp för nästa match, då möter Pelicans

Fakta/Matchfakta

Rögle BK-Leksands IF 3-1

Period 1: 1-0 (2.34) Peter Lorentzen (Sebastian Karlsson, Christofer Löfberg), 1-1 (10.57) Mikael Karlberg (Pierre-Edvard Bellemare, Marcus Weinstock) spel 5 mot 4, 2-1 (12.57) Mathias Porseland (Jabob Johansson, Tommy Engström).

Period 2: -

Period 3: 3-1 (49.56) Mikael Gath (Jakob Johansson, André Persson).

Förlängningen: 0-1 (2.53) Jens Bergenström (Oliver Ekman-Larsson), 0-2 (6.25) Jan Huokko (Pierre-Edvard Bellemare, Kenny Källström), 2-1 (9.57) Mikael Gath (Daniel Johansson, André Persson).

Skott: 24-36.

Utvisningar: Rögle 4 x 2 min. Leksand 6 x 2 min.

Domare: Alexi Rantala, Marko Ojala.

Publik: 427 personer i Islandia.

från Lahtis gårdagkvällens segrare Rögle.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Röd Granit vann med en båtlängd

■ SEGLING. Nyblivna finländska mästarna **Daniel Mattsson** och **Johan Nyström** med båten Team Paf fick se sig slagna av **Henrik Lundberg** och **Christian Johansson** i Röd Granit i onsdagsseglingen.

Kampen var jämn ända in i

slutet och segrarna vann med en båtlängd till godo i den friska, sydliga vinden. Trea slutade Lazy Daze med **Oscar Dannström** och **Jana Lemberg**. Efter 18 av 21 seglingar leder dock Team Paf fortfarande överlägset i den totala sammanräkningen. (mt)

Sport på gång

FREDAG

Ishockey

Islandia

Paf Cup: 19.00 Pelicans-Rögle BK.

LÖRDAG

Friidrott

Wiklöf Holding Arena

Skolmästerskapen: 11.30 första starterna.

Skytte

Föglö

Fiskförädlingens vandringspris: 11.30, 20 skott på älg.

Segling

MSF

Septemberpokalen: 12.00, jaktstart för kölbåtar.

Golf

Eckerö golf

KM: 12.00 korthål.

Ishockey

Islandia

Paf Cup: 15.00 Leksands IF-Pelicans.

Träningsmatch: 18.00 IFK Mariehamn vet-Vallentuna Vets.

Sportens kom ihåg

■ **Basket Åland:** Nu börjar inomhusbasketräning på måndag på Ytterås skola. Regelbundna träningsstider måndagar och onsdagar 20.00-22.00. Nybörjare och erfarna spelare välkomna! För mera information kontakta Andy, tfn 0457-3429202.

■ **Föglö JVF:** Fiskförädlingens vandringspris på älg 20 skott, lördag 11.30. Även lagtävling och frigevär.

■ **IFF/Hagarundan:** Arrangeras 10 september vid Solbacka, Saltvik. Sträckor Herrar, Motion 12km; Damer, Motion, Ungdom 17 6,5km; Ungdom 15 4 km; Ungdom 13, 11,9 2 km. Anmälan på plats från 17.45. Motion startar 18.00 övriga 18.30. Alla är välkomna. Avgift 8,- för vuxna 5,- för ungdom.

■ **IFK-hockey:** Nu börjar ishockeysäsongen för alla ungdomslag (utom hockeylekis). Flickor börjar säsongen söndag 18.30. Inskrivning 18.00. Alla nya som gamla välkomna.

■ **IFK veteranhockey:** Dubbelmatch mot Vallentuna Vets lördag 18.00 och söndag 12.30. Info Simo Rosenberg 0400529421.

■ **JIK-friidrott:** Nästa knatteträning på Vikingavallen är lördag 13 september 13.00-14.00. Info tfn 0457-3424461.

■ **Lumparland JVF:** Traditionell jaktskyttekamp på söndag 12.00 på Bredmo. Hagel- och kulgevär med (+ 5 kulpatroner). 15 euro för seniorer, juniorer gratis.

■ **Motionsvolleyboll:** Nu startar vi en ny grupp för motionsvolleyboll i Vikingahallen torsdagar 20.00-22.00. Kom med från början! Mixad damer-herrar, alla nivåer. Vi spelar för att det är kul! Start torsdag 11 september 20.00. Anmälan behövs inte, men förfrågningar tfn 0400-791014. Alla välkomna.

■ **RK Sleipner:** Dressyr tävling 14

Fotboll

Wiklöf Holding Arena

Damligan: 17.30 Åland United-FC Kontu.

Markusböle

Division II: 17.00 IFFK-LoPa.

Hammarvallen

Division IV: 18.00 HIK-KaaRe.

Vikingavallen

Division V: 18.00 JIK-FC Vehmaa.

Sportkila

Division IV, Uppland: 14.30 IFK Mariehamn-Långhundra SK.

Jomala konstgräs

Division VI, Uppland: 15.00

Östernäs-Rånäs IF.

SÖNDAG

Golf

Eckerö golf

KM: 12.00 långhål.

Kastelholm

Kalmers Open: 12.00, poäng-bogey.

Skytte

Bredmo

Jaktskyttekamp: 12.00.

Ishockey

Islandia

Träningsmatch: 12.30 IFK Mariehamn vet-Vallentuna Vets.

september 11.00 på Sleipner. Klasser LC:2 2000 finskt / utan ryggning (öppen för ekipage som inte fått 60 % eller mer i LB), LB:0 2000 finskt, LA:1 1983 finskt (rids på träns). Proposition och mer info på Sleipners hemsida. Sista anmälningstid onsdag 10 september 20.00, tfn 13418 eller e-post sleipner@aland.net. Frågor till Sleipner eller Sussi Hellsten 040-7523903.

■ **Sjömansishockey:** Träning i islandia onsdagar 12.00, samling 11.30. Bokade datum under hösten: September: 10, 17, 24. Oktober: 1, 8, 15, 22. November: 5. Alla intresserade med! Kontaktperson: Janne Welin, arr Birka/MEPA.

■ **ÅID-friidrott:** Åländska skolmästerskap i friidrott, lördag på Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Samling 11.00, tävlingen startar 11.30. Funktionärerna samlas 10.45.

■ **Ålands Ryttare:** Shoppingresa till hästsportvaruhuset Sharpman 18 oktober. Obs datum! Läs mer på www.alandsryttare.com.

■ **Öspelen 2009:** Intresserad av att vara ö-värd? Fyll i din intresseanmälan på http://www.aland.com/ospel_form.

■ **ÖSPÅ-supporterklubb:** Ni som kan hjälpa oss att sälja annonser under september, meddela Torsten per tfn 0400-791014.

Till Åland. Petter Bocian kommer till ProAm-tävlingen nästa vecka. Foto: PETTERBOCIAN.COM

Nordens bästa kommer till ProAm

GOLF. Sedan tidigare är flera stora namn klara för Ålandsbanken Premium ProAm. Nu har arrangörerna dessutom lockat till sig Petter Bocian, den bäste manliga golfare som spelar i Norden.

Ålandsbanken Premium ProAm spelas på Slottsbanan i Kastelholm på tisdag där ett proffs slår ut tillsammans med tre amatörer. Störst namn i tävlingen är **Lotta Wahlin**, 24 år, som vunnit två tävlingar på Europatouren i år. Med åländsk tränare genom **Niklas Rajamäki** och föräldrar som just flyttat till Åland från Linköping är hon dessutom en extra sevärdhet för hemmapubliken.

Nu är ett annat stort namn klart. Det handlar om 25-åriga Petter Bocian från Finspång. Han spelar på SAS Masters Tour för herrar

och har på 14 tävlingar klarat kvalet i alla utom en.

Vunnit två

I hälften av tävlingarna har han placerat sig bland de tio bästa och har dessutom vunnit två; Österlen Masters presented by Sparbanken Syd och Telenor Masters. Bocian rankas som nummer ett på Nordic Leauge Ranking med 19.524 poäng och är 34:a på PGA Sweden Order of Merit.

Övriga stjärnor att hålla ögonen på är bland annat hemmaspelarna **Johan Lindholm**, **Chris Waldron** och **Kenneth Lindqvist** samt namn som **Kim Wiik**, **Jonas Wallmo**, **Andy Garth**, **Peter Darnell**, **Pauli Hughes** och **Peter Erofejeff**.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

**Se Rakt på med Nina Fellman
fredagar med start den 5 september**

18.30 - 19.30 - 21.30 - 22.30 - 23.30

Se det med egna ögon
www.aland24.ax

Färjesvall och skärgårdsmiljö

■ **Nu har** åter landskapsregeringen avvisat skärgårdsbornas krav på sänkt hastighet i känsliga skärgårdsfarleder, vilket uppmärksammats i insändare. Tyvärr visar det på att regeringen saknar miljöintresse och också saknar kunskaper för att göra en korrekt bedömning av miljöfrågorna. Det är bara kortsiktiga ekonomiska synpunkter som får styra, mycket beklagligt.

Bottnar och stränder påverkas då ett fartyg passerar i närheten. Svallvågorna är det mest synliga i sammanhanget och ställer till med stora problem där folk vill kunna förtöja båtar. Rent miljömässigt är det dock det ”sug” som uppstår i samband med en fartygspassage, som vållar de svåraste skadorna. När ett fartyg går fram genom vattnet måste en vattenmassa lika stor som fartygets undervattenskropp pressas undan i samma takt, som fartyget rör sig framåt.

18 knop är detsamma som 9,26 m/s. För Viking Lines och Tallink/Siljas färjor handlar det om i storleksordningen 16000 till 25000 kubikmeter vatten, som skall flyttas. Detta skapar stora tryckförändringar i vattnet och därmed nivåskillnader i proportion till trycket. Detta fortplantas också till baksidan av holmar och djupt in i vikar och resulterar i kraftiga vattenströmmar, som eroderar stränder och bottnar. Påverkan sker flera sjömil från farlederna.

Färjor. ”Det är helt uppenbart att dagens färjor med god marginal har överskridit den storleksgräns där man får en negativ miljöpåverkan.” skriver insändarskribenten.
Foto: JONAS EDSVIK

Effekten av sug och svall står i direkt proportion till den maskineffekt, som driver fram fartyget. Eftersom effektbehovet för framdrivning av fartyg i stort sett är proportionellt mot farten upphöjt till tre, så kan man enkelt göra ett överslag av fartens betydelse för miljöpåverkan på stränderna.

Om vi sätter inverkan från ett visst fartyg vid 18 knops fart till 1 så får vi att inverkan vid 15 knop är 0,58 och vid 12 knop 0,30. Redan vid en

fartminskning till 15 knop så är miljöpåverkan knappt 60 procent jämfört med 18 knops fart.

Hur mycket tid skulle fartygen förlora på en fartbegränsning norr om Föglö? Den sammanlagda sträcka som skulle hastighetsbegränsas är 6 sjömil, inte 10 som Regeringen påstår i sin skrivelse. Med 18 knop tar det exakt 20 minuter att köra sträckan. Med 15 knop tar det 24 minuter och med 12 knop

30 minuter. Eftersom giren vid Hässlö automatiskt medför en fartsänkning och i lite mindre grad även vid Enskär, så behöver man inte räkna med några ytterligare tidsförluster i samband med hastighetssänkning och hastighetsökning.

Tidsförlusten blir alltså 4 minuter med 15 knop och 10 minuter vid 12 knop. Regeringen har alltså räknat fel på tidsförlusten. Samtidigt sparar fartygen bränsle genom hastighetsänkningen. Ett räkneex-

empel: Antag att Viking Lines färjor förbrukar 3,3 ton bränsle per timme vid 18 knop i skärgården. Med en fartreduktion till 15 knop minskar förbrukningen till 1,9 ton och vid 12 knop är den cirka 1 ton/timme. På den aktuella sträckan blir förbrukningen 1,1 ton vid 18 knop, 0,76 ton vid 15 knop och 0,5 ton v id 12 knop. Både ekonomiskt och miljömässigt fördelaktigt.

Att rederiernas turlistor är

pressade känner vi till. Men också här har regeringen inte hållit sig till sanningen. Enligt Viking Lines tidtabell är hamnuppehållet 70 minuter i Åbo och 75 minuter i Stockholm, inte 60 minuter som regeringen påstår.

Regeringens slutkläm i skrivelsen där man påstår att det inte skulle vara affärsmässigt intressant längre för rederierna att upprätthålla trafiken är lindrigt sagt hårresande. Skulle all trafik läggas ner? Eller skulle rederierna köra Åland förbi - och förlora taxfree försäljningen? Knappast.

Men regeringen säger också: ”Landskapsregeringen konstaterar att ett eventuellt framtida system med miljödifferentialiserade farledsavgifter också bör ta hänsyn till dessa miljöolägenheter.” På vilket sätt skall hänsyn tas? Kommer inte detta att medföra sänkt hastighet på vissa avsnitt? Eller rör det sig bara om att betala och köra?

Det är helt uppenbart att dagens färjor med god marginal har överskridit den storleksgräns där man får en negativ miljöpåverkan.

Om inte myndigheter och politiker vill ta något ansvar för miljön, är det då för mycket begärt att miljöcertifierade rederier frivilligt gör en insats och saktar ner där det är motiverat?

Jan Grönstrand

En överhöghet måste komma in i byggbranschen

■ **I Sverige** har man gjort en statlig utredning och gett ut en rapport om inomhusluften och skolmiljön skriver Svenska Dagbladet.

Landets skolor behöver rustas upp för ca 5 miljarder kronor. Man har konstaterat att i tre av fyra skolor, lika med 70 % har mycket dålig inomhusmiljö.

Sverige har ca 5500 skolor varför ca nästan uppåt 4000 byggnader har dålig miljö, vilket leder till att barnen och lärarna blir sjuka och får besvär med trötthet, huvudvärk och heshet.

Man konstaterar att den dåliga inomhusmiljön beror på ■ stora brister i ventilationen ■ platta tak från 60-70 tal som läcker och skapar fukt och mögel i huskroppen ■ dålig städning, ingen städning sker över axelhöjd ■ efter reparationer och ändringar har vattenrör kapats pluggats och lämnats varför ljummet vatten blir stående i rören och det kan bildas legionellabakterier i vattnet.

Man konstaterar att ingen på nationell nivå tar frågan om skolmiljön på allvar.

Skolan är Sveriges största arbetsplats med ca 1,4 miljoner elever och 235.000

anställda. Vuxna människor skulle knappast acceptera läget men barnen kan knappast protestera därför att det råder skolplikt i Sverige liksom i Finland.

Och vad beror det på att den fysiska miljön i skolorna är så dålig och myndigheterna tar inte frågan på allvar.

Nog måste man beskylla hela byggbranschen för det som sker. Och då menar jag hela byggbranschen från byggherre, arkitekt, konstruktörer, entreprenörer, myndigheterna och politiker mm.mm. Vi har inte hittills kunnat bygga hus som hålls friska.

Man har ju konstaterat att situationen i Finland är snarlik den i Sverige när det gäller skolorna.

Min teori är att politikerna som är förtroendevalda inte vågar ta itu med frågan därför att man då kan stöta sig med vissa väljargrupper och riskerar att inte bli omvald.

Det som smärtar mest är att till exempel entreprenörerna som är de som är mest kunniga i byggnadsteknik i hela byggkedjan kan upp- täcka att konstruktioner är helt felaktiga men bygger enligt ritningar och handlingar och går fria från ansvar. Dom

borde ju vägra att bygga galna konstruktioner.

Men detta tillåter inte dagens verklighet man har gett ett anbud på ritningar och handlingar och följer dessa strikt. Mera samordning skall det vara om vi skall bygga friska hus. Eller som jag alltid hävdar så måste en överhöghet komma in i byggbranschen, nämligen en neutral, opartisk konsult som granskar konstruktioner, tomten, grundvattenhöjd mm. innan spaden får sättas i jorden. Han skall vara överordnad alla och ha bestämmanderätt.

Är det rätt samlevnadsform att man offrar våra barns hälsa för att få sitta som förtroendevalda, fega politiker? **Astma och allergier** bland barn ökar ju lavinartat, det kan man få reda på vid Astma- och allergiförbundet eller vid Hengitysliitto. Har man gått över tröskeln och fått en allergi går den inte att bota, den innebär ett livslångt lidande för individen.

Någon förändring bör ske omgående, flatheten från politiker och myndigheter har fått fortgå alltför länge redan.

Bruno Fransholm
Byggmästare.

Dålig demonstration av Zko

■ **I fredagens** tidning var det en stor annons om visning och demonstration av MBT skor på Zko i Zeipels söndagen den 31 augusti.

Eftersom jag läst om dessa och den positiva effekt de har på kroppen åkte jag glad i hågen in till stan på söndag för en visning av skorna och med avsikten att köpa ett par.

Den ”visningen och demonstrationen” var lika med noll! De expediter som var i affären visade absolut inget intresse i mej som kund. Ville jag veta något om skorna fick jag ta en broschyr och läsa - ville jag

prova så fick jag själv plocka fram rätt storlek. Ingen hjälp eller demonstration där inte! Skorna skall jag nog införskaffa, men absolut inte från Zko! Jag åker nästans där man blir lite bättre bemött som kund.

Masai

Susanne Fagerström, ägare av Zko svarar:

– Vi hade en annons om varuvisning och information om MBT-skor och vi hade försäljare som hade utbildning och kompetens för att demonstrera skorna. Försäljarna visade alla intresserade skorna

och dess funktioner. Många kunder var nöjda och köpte. Det är beklagligt att den här kunden upplever att den inte fått uppmärksamhet, det var förstås inte vårt syfte med annonsen.

Vi kommer att hålla fler demonstrationer och då med leverantören på plats, vilket vi kommer att skriva om i annonsen. Just den här demonstrationen var en demonstration av Zko som enda återförsäljare på Åland. Vi hoppas den här kunden vill ta kontakt med oss för närmare information om när leverantören finns på plats. **Red.**

Program för sjöfartens säkerhet

HELSINGFORS. Kommunikationsministeriet ska fram till slutet av mars utarbeta ett program för hur säkerheten för sjöfarten på Östersjön ska förbättras. Projektet har redan kommit igång med en omfattande remissrunda.

– Programmet utarbetas i samarbete med andra ministerier, ämbetsverk och inrättningar. Kommunikationsministeriets tyngdpunktsområden är logistik och sjösäkerhet, säger trafikminister **Anu Vehviläinen** (c).

På Finska viken och Östersjön är ständigt cirka 1500 handelsfartyg i rörelse. De transporterar cirka 730 miljoner ton last. Ett haveri med ett stort tankfartyg kan leda till omfattande miljöskador.

I fjol transporterades det på

Östersjön cirka 145 miljoner ton olja. Oljetransporterna väntas öka med hundra miljoner ton på fem eller sex år.

I det nya sjösäkerhetsprogrammet skriver man in de mål och åtgärder som Finland ska främja i det internationella samarbetet och genomföra på det nationella planet.

Lotstjänster utreds

Ministeriet har gett sjöfartsverket i uppdrag att utreda riskerna med språkförbistringen inom lotsningen. Bland annat ska man gå in på hur haverier kan undvikas då sjöfarare inte förstår lotsarnas varningar. De första resultaten väntas redan i mitten av september.

En arbetsgrupp vid kommunikationsministeriet utreder å sin sida hur lotstjänsterna kunde utsättas för konkurrens. I arbe-

tet betonas att säkerheten och servicenivån ska upprätthållas.

Korsande sjöfart

Sjöfartsverket ska också göra en analys av den korsande sjöfarten på Finska viken. Analysen gäller särskilt de korsande kurserna för tankfartygstrafiken och färjorna mellan Helsingfors och Tallinn.

Under programarbetet diskuteras det också hur GOFREP, det obligatoriska rapporterings- och trafiksepareringssystemet på Finska viken, ska utvecklas. Systemet upprätthålls gemensamt av Finland, Estland och Ryssland.

Trafikseparering ska införas även vid Åland. Planerna måste dock fortfarande godkännas av sjösäkerhetskommittén vid den internationella sjöfartsorganisationen IMO. (FNB)

► KUNGÖRELSE

Ålands Sport-skytteförening r.f.

ansöker om att på för-
eningens skjutbane-
anläggning i Bredmo
fastighet Rnr 1:16 i
Bengtshöle i Lemland
få **anlägga en pistol-
bana för 25 meters
skytte.**

Eventuella anmärk-
ningar gällande ansök-
an bör senast 6.10.2008
tillställas länsstyrelsen
på Åland, PB 58, 22101
Mariehamn.

Handlingarna i ären-
det finns till påseende
vid länsstyrelsen, Sta-
tens ämbetshus, Torg-
gatan 16 i Mariehamn.

Länsstyrelsen

► ANBUD

Upphandling av kontors- möbler och -inredning

Posten Åland bygger för närvarande ut postterminalen i Sviby
för att samla all verksamhet under ett tak. När allt är klart kom-
mer hela Postens personal (förutom postkontoren) att ha termi-
nalen som huvudarbetsplats.

Vi begär nu anbud på kontorsmöbler och annan inredning till
ca. 60 rum.

Prospekt innehållande specifikationer och ritningar fås från
fastighetschef Clas-Yngve Kero, e-post clas-yngve.kero@pos-
ten.ax. eller per telefon 636 622.

POSTEN ÅLAND, PB 99, 22101 MARIEHAMN
TEL växel 6360 • FAX 636 608 • E-POST brev@posten.ax
INTERNET www.posten.ax

► LEDIGA PLATSER

VA-verket

Tekniska verken är en av stadens största förvaltningar. Inom
förvaltningen finns VA-verket/Lotsbroverket, Elverket, Mark-
avdelning, Mättningsavdelning, Fastighetsavdelning, Kansliav-
delning, Lager och Verkstad. Personalen uppgår till cirka 120
personer.

Vi söker nu till VA-verket i ordinarie arbetsförhållande en

El-/automationstekniker

med tillträde enligt överenskommelse.

Till el-/automationsteknikerns arbetsuppgifter hör övervak-
nings- och underhållsarbete på el- och automationsutrust-
ning vid Lotsbroverket och vid stadens pumpstationer samt
att med verkets maskinmästare även delta i övriga drift- och
underhållsarbete vid Lotsbroverket och vid pumpstationer-
na. Deltagande i beredskapen ingår efter en utbildningspe-
riod till arbetsuppgifter. I Lotsbroverket har nyligen gjorts en
omfattande modernisering av reningsprocessen för avlopps-
vatten och alla arbetsutrymmen.

Önskad kompetens är el- eller automationsteknikerexamen
eller annat lämpligt examen inom yrkesområdet. Arbetserfa-
renhet inom vatten- och avloppsbranschen räknas som merit.
Lön enligt tekniska sektorns avtal.

Ansökningar skall vara Tekniska verken tillhanda senast
måndagen den 22 september 2008 under adress Elverks-
gatan 1, 22100 Mariehamn eller med e-post: jouni.
huhtala@mariehamn.ax.

Ytterligare upplysningar erhålls av VA-chef Jouni Huhtala tele-
fon 018-5310.

MARIEHAMNS
STAD

www.mariehamn.ax

► MÖTEN

SALTVIKS KOMMUN

Kommunfullmäktige
i Saltvik

sammanträder

måndagen den 15 sep-
tember 2008 kl. 19.00 i
kommungården i Nääs.

Bert Häggblom

Kommunfullmäktiges
ordförande

► ÖVRIGT

VI SÖKER NYA HEM!

Hulda, svart/vit
hona, 14 veckor,
superkelig

Bosse, grå/vit
hane, 13 veckor,
pigg & social

Mumin, svart/vit hane, 12 veckor,
busig & glad

Flush, sköldpaddsfärgad hona, 2 år,
snäll och kelig

Läs mer om oss
www.djurskydd.net

JOURTELEFONEN
0457 3424 850

vardagar 19-21, samt helger 10-13

► LEDIGA PLATSER

Ålands landskapsregering

lediganslår ett vikariat
som

projekterings- ingenjör

vid trafikavdelningen
med tillträde enligt
överenskommelse.

Behörighetskrav för
tjänsten är minst tre-
årig utbildning efter
gymnasialstadienivå
med inriktning på
byggnads- och sam-
hällsteknik.

För ytterligare infor-
mation hänvisas till
Ålands landskapsre-
gerings officiella an-
slagstavla eller hem-
sida.

Kontaktperson: bro-
och hamningenjör Ian
Bergström eller trafik-
ingenjör Bengt Dahl-
én, tfn +358-18-25000.

Ansökningshand-
lingarna skall vara
landskapsregering-
ens registratörskontor
tillhanda **senast den
25 september 2008
kl.16.15**

Ålands landskapsre-
gering PB 1060 AX-
22111 MARIEHAMN

www.regeringen.ax

► ENTREPRENADER

Ålands landskapsregering

begär anbud gällande
snö- och moddplog-
ning samt sandning på
delar av lands-, bygde-
och kommunalvägar-
na på fasta Åland och
Vårdö.

Anbudshandlingar, av
vilka framgår plog-
ningsområden och
vägsträckornas längd,
kan hämtas från trafik-
avdelningens kassa.

Slutna anbud märk-
ta "Plogning 2008"
skall vara inlämnade
till registraturen vid
Ålands landskapsre-
gering **senast den 22
september 2008 kl.
16.15.**

Trafikavdelningen

Tipsa SPORTEN dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

► ÖVRIGT

ÅLANDS HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

Ambulerande tand- kliniken / Brändö och Kumlinge

Tidbokning Brändö
fr.o.m. måndag 8 sep-
tember, tidbokning
Kumlinge fr.o.m. mån-
dag 22 september, tel.
0457 5522000.

**Vik. ledande
tandläkaren**

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Lediganslås att sökas
senast tisdagen den 30 september 2008

ST-läkare i medicin

Tjänsten kan tillträdas tidigast 1 januari 2009.

Kontaktperson: Klinikchef Tommy Holmström,
tfn 5355.

Närings terapeut/dietist, heltid

Tjänsten är inom medicinenheten men skall betjä-
na dietistbehovet inom hela Ålands hälso- och sjuk-
vård.

Till arbetsuppgifterna hör utveckling av och delta-
gande i gruppundervisning för patienter, fortbild-
ningsinsatser för personalgrupper samt individu-
ellt anpassad närings terapi vid speciella nutritions-
problem.

Kompetenskrav: legitimerad närings terapeut/
dietist med magisterexamen.

Lön enligt tjänstekollektivavtal. Tillträde enligt
överenskommelse.

Ansökan riktas till överläkare Ove Mattsson, Ålands
Centralsjukhus, PB 1055, AX-22111 Mariehamn,
Åland.

Närmare upplysningar ger överläkare Ove Matts-
son vid medicinkliniken tfn 5355

Byråsekreterare

vid ÅHS' chefläkarkansli. Tjänsten är en deltid-
tjänst på 75 %.

Till byråsekreterarens uppgifter hör att handha
sekreteraruppgifter för chefläkaren och klinikche-
ferna samt att sköta diverse kontorsuppgifter.

Kompetenskrav för tjänsten är utbildning på gym-
nasialstadienivå med lämplig inriktning.

Lön enligt tjänstekollektivavtal. Tjänsten kan till-
trädas den 1 november.

Om du är öppen och serviceinriktad, flexibel med
organisationsförmåga, har ordningssinne och god
stilistisk förmåga samt är förtrogen med de vanli-
gaste dataprogrammen är detta en tjänst för dig.
Har du dessutom kännedom om offentlig förvalt-
ning så räknas det som en merit.

Tilläggsuppgifter får du av förvaltningssekreterare
Gurli Rådland, tel 535 251, eller chefläkare Marga-
reta Bondestam, tel 535 330, som också tar emot din
ansökan under adress Ålands hälso- och sjukvård,
Chefläkarkansliet, PB 1091, 22111 Mariehamn.

CHEFLÄKAREN

► AUKTIONER

SUNDS KOMMUN

STOR DANAARVS AUKTION på lösöre i orört bo på Prästö.

Lördagen den 13.9 och söndagen den 14.9.2008

ordnas auktion på lösöret i orört dödsbo efter Valny
Hedberg på Prästö. Auktionen på lördag och sön-
dag börjar kl. 10.00. Visning hålls från kl. 09.00. För-
sta dagen auktioneras lösöret från våning 1 ut och
andra dagen lösöret på våning 2. Skyltar sätts ut
som visar hur man tar sig till området. Kaffeserve-
ring ordnas under dagen.

Auktionsförrättare är Grönbacks Erik.

Lösöret stammar från slutet av 1800-talet och bör-
jan av 1900-talet. Det finns ett flertal gamla byråer,
spiegelbord, sängar, soffor, matsalsmöblemang (bord
+ 4 stolar), stolar, karmstolar, utdragssoffor, gammal
trampsymaskin, vävstolar, väggklocka, takkronor,
korgstolar, kommoder, divan, klädska, blompallar,
böcker, amerikatrunkar, kaffeserviser, glas, bestick
i rostfritt material, en del udda silverbestick, kris-
tallskålar, gamla flaskor, dukar, linnehanddukar,
dragkalkar m.m., m.m.

Allt lösöre säljs i befintligt skick.

Kontant betalning på plats, men även bankkort
accepteras.

Nettointäkterna från auktionen går till äldreomsor-
gen och servicehuset Tallgårdens om- och tillbygg-
nad.

Alla hjärtligt välkomna!

Kommunstyrelsen i Sund

TV-programmet

fredag 5 september

7.00 Gomorron Sve-rige [92793679]
10.30 UR [4441747]
13.00 Rapport [72018]
13.05 Debatt (R) [9167969]
 Del 2 av 17. Även 7/9.
13.50–14.20 Mitt i naturen [801582] Naturprogram. Del 1 av 16. Även 7/9.
15.10 Veronica Mars (R) [8363691]
15.55 Logga in! [6273124]
16.10 Gomorron Sverige [9712495]
17.00 Rapport [51722]
17.05 Bobster [570389]
18.00 Disneydags [82582]
18.55 Sportnytt [5579037]
19.00 Rapport [28921]
19.10 Regionala nyheter [5032853]
19.15 Go'kväll [147495] Kvällens panel, Lovisa Lönnebo och Niklas Källner tipsar om läsvärda böcker. Musikunderhållningen står ett kärt Go'kväll-ansikte för – pianisten Tina Ahlin tolkar Allan Edwalls sånger. Middagsvärd är Bo Strömstedt, skribent och tidigare chefredaktör för Expressen. Även 7/9.
20.00 Kulturnyheter [65476]
20.15 Regionala nyheter [5648619]
20.30 Rapport med A-ekonomi [308]
21.00 Doobidoo [16747] Musikalisk frågelek. Del 2 av 12. Gäster: Linda Bengtzing, Thomas Järvheden, Annika Andersson, Putte Nilsson. Även 6/9, 11/9.
22.00 Skenbart [283056]
FILM Svensk komedi från 2003. I rollerna: Gösta Ekman, Robert Gustafsson, Gustaf Hammarsten. Regi: Peter Dalle.
23.40 Kulturnyheter (R) [6122921]
23.55 Fat City - chansernas stad
FILM [6160327] Amerikanskt drama från 1972. Ex-boxaren Billy lever i en av Kaliforniens sjabbiga småstäder och fundrar på att göra comeback. I-rollerna: Stacy Keach, Jeff Bridges, Susan Tyrell. Regi: John Huston.
1.30–9.05 SVT24 [10812506]

10.30 24 Direkt [63927327]
16.20 Babel special (R) [5738872]
16.50 Kunskap och vetande (R) [5728495] Danskt vetenskapsmagasin från 2007. Ängst – den moderna människans förbannelse. Även 8/9.
17.20 Tankens fångar (R) [58495] Dansk dokumentärserie. Del 1 av 5.
17.50 Söderläge (R) [36124] Trädgårdsmagasin. Även 6/9.
18.20 Nyhetstecken [6833650]
18.30 Oddasat [24785]
18.45 Uutiset [701582]
19.00 Genfarmen [98582] Dokumentärserie. Del 2 av 2. Djuren på den påhittade genfarmen liknar inte vanliga kor, grisar och höns.
19.55 Rapport [8119766]
20.00 Vem vet mest? [1124] Även 7/9.
20.30 Garage (R) [1595] Musikmagasin. Musik och stil. Hur viktiga är kläderna för att nå framgång?
21.00 Torun – en passion i silver [41835] K special. Torun Bülow-Hübe (1927–2004) blev världsberömd redan på 1960-talet för sina nyskapande smycken av silver och naturstenar. Även 7/9 och 8/9.
22.00 Aktuellt [1360]
22.30 Flight of the Conchords [3719] Amerikansk komediserie från 2007. Del 12 av 12. När Murray anställer en ny bandmedlem vänds världen plötsligt upp och ned för Bret och Jemaine. Även 6/9 och 7/9.
23.00 Sportnytt [14360]
23.15 Regionala nyheter [9341292]
23.25 Rapport [5381476]
23.30 Sleeper cell [80834] Del 2 av 8. Darwyn får en ny kontakt-person på FBI sedan Patrice mördades. Han arrangerar en vapenaffär för Darwyns grupp, som inte går enligt planerna. Även 10/9.
0.30 Logga in! (R) [9127186] Teknikmagasin. Del 5 av 5.
0.45 Singelmammor (R) [1512186] Svensk dokumentärserie från 2008. Del 3 av 8. Även 6/9.
1.15–2.10 Ashes to ashes (R) [5533419]

7.30 Nanny [883211]
8.00 Alla älskar Raymond [633563]
8.25 Just shoot me [2372124]
8.55 Rachael Ray (R) [4390308]
9.55 Top model 3 (R) [8853037]
10.50 Våra bästa år (R) [3630476]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [2965679]
12.30 Rachael Ray [7513414]
13.25 Memento [1908037]
13.50 Våra bästa år [2901899]
14.40 Oprah Winfrey show [2853308]
15.35 Cityakuten [6314969]
16.30 Just shoot me (R) [608871]
17.00 Top model 3 [759899]
18.00 Simpsons [458178]
18.30 How I met your mother [503227]
19.00 How I met your mother [430018]
19.30 Scrubs [439389]
20.00 2 1/2 män [452230] Amerikansk komediserie från 2004.
20.30 2 1/2 män [451501] Amerikansk komediserie från 2004.
21.00 Sing a long [416563] Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del 11. Sussie Eriksson bildar lag med Tony Irving och Jan Åström. Johan Ulveson tävlar med Dermot Clemenger och Anki Albertsson.
22.00 Min stora kärlek [9376037]
FILM Amerikansk komedi från 2001. Hal Larsen är en ytlig kille som bara ser skönhet i supermodeller och omslagsflickor. I rollerna: Gwyneth Paltrow, Jack Black, Jason Alexander. Regi: Peter & Bobby Farrelly.
0.10 Crouching Tiger, Hidden Dragon
FILM [1418896] Amerikansk-kinesisk film från 2000. I rollerna: Yun-Fat Chow, Michelle Yeoh.
2.30 Steel [1897167]
FILM Amerikansk action från 1997. I-rollerna: Shaquille O'Neal, Annabeth Gish.
4.15–6.00 Live from Baghdad
FILM [9102341] Amerikanskt krigsdrama från 2002. I rollerna: Michael Keaton, Helena Bonham Carter.

6.50 Nyhetsmorgon [44370563]
11.00 Åsa-Nisse i kronans kläder
FILM [896940] Svensk komedi från 1958. I rollerna: Ann-Marie Adamsson, Artur Rolén.
12.40 Vingården (R) [466143]
12.55 Hem till gården [894747]
13.20 Hem till gården [7013056]
13.55 Nyhetskanalen [1990389]
14.00 Trav: Dagens rätt [686360]
14.30 Nynne [9471124]
15.25 Nyhetskanalen [5413018]
15.30 Doktorn kan komma (R) [509196]
16.30 Advokaterna (R) [7930230]
17.25 Kung av Queens [482766]
17.55 That '70s show (R) [856327]
18.25 Trav: Fredagsflex [6816211]
18.30 That '70s show (R) [689037] Amerikansk komediserie från 2005. Del 6 av 22. Fez och Jackie blir misstänktsamma när Donna tillbringar mycket tid med Randy.
18.55 Nigella express (R) [6955872] Brittisk matlagningsserie från 2007. Del 5 av 13. I dagens program ger Nigella tips om mat som är lätt att ta med och som kan ätas var som helst. Programledare: Nigella Lawson.
19.05 Keno [3759308]
19.10 Nigella express, forts (R) [202872]
19.30 Lokala nyheter [600495]
19.35 Lokalt väder [3761143]
19.40 Ekonominyheter och Sporten [3232308]
19.50 Vädret [3221292]
20.00 Nyheter [450872]
20.30 Postkodmiljonären [459143]
21.00 ÄF Golden league [650394] Från Memorial Van Dammetävlingarna i Bryssel.
23.00 Nyheter [559786]
23.25 Flood [8479124]
1.20 Boston legal [3344032]
2.15 American gigolo [18818419]
FILM Amerikanskt romantiskt drama från 1979. I rollerna: Richard Gere, Laureen Hutton.
4.25–6.25 RFK [8765544]
FILM Amerikanskt drama från 2002. I-rollerna: Linus Roache, James Cromwell.

6.00 God morgon med A-laget
10.00 Globalisering
10.30 Station T: Remix
11.00 Språkrum
11.15–11.30 Konst och kunnande
16.50 Uteliv: Jakten på vargens väsen
17.14 Kortnytt
17.15 Station T: Remix
17.45 Buus-fredag
18.15 Tv-nytt
18.30 Obs
19.00 Det doftar mat i trädgården Jörgen har odlat olika sorter av jordärtskockor, och Anne använder dem till att tillreda soppor och kakor. Jörgen visar sin potatisodling, och så lagar man äppelsaft i trädgården.
19.30 Världarnas bok (R) Del 5 av 8. De är efterlysta i hela landet. Esther, Klara, Sophie, Tim och Hamid. Föräldrarna blir förvånade då de plötsligt ser barnen på tv. Hur i all världen hamnade de där? Barnens egen förklaring verkar inte vara särskilt logisk.
20.00 Tv-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 5 minuter Glenn Bakom kulisserna på FST5.
20.30 Författarporträtt: Märta Tikkanen (R) En präktig pedagogdotter, en filifjonka som älskar katastrofer, en pionjär inom jämställdhet? Vem är Märta Tikkanen? Ett kalejdoskop av röster och ord om Märta Tikkanen. Redaktör: Lotta Wigelius-Wulff.
20.55 Nero Wolfe: Lätt dags död (R) Amerikansk kriminalserie. Del 7 av 19. Archie Goodwin hittar ett lik i en lägenhet dit Orrie Cather har skickat honom. Misstankarna mot medhjälparen blir inte lätta att skingra.
22.25 Dokumentären: Resa i G-dur Fransk dokumentär. I en ålder av 91 år avslutar Aimé att verkställa den resa från Frankrike till Marocko som han har drömt om i 40 års tid. Barnbarnet, dokumentärfilmaren, följer med på resan.
23.20 Kvällsnytt
23.25 Oddasat
23.40–0.25 Eftersnack

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.
Nyheter/De-
battprogram-
met "Rakt på" (Aktuella ämnen avhandlas i studion). Programledare: **Nina Fellman**

ÖVRIGA VÄDERRAPPORTER

Radio Vega
 06.00 (inkl sjö)
 07.00
 08.00 (inkl sjö)
 10.00
 12.45 (inkl sjö)
 16.00 (inkl sjö)
 17.00
 19.05 (inkl sjö)
 22.05 (inkl sjö)

Sveriges P1
 06:55 (inkl sjö)
 07.55
 08.55 (inkl sjö)
 13.54 (inkl sjö)
 16.55 Sjöväder
 22.50 (inkl sjö)

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

6.45–10.00 Gomorron. Med Leif Sundberg. **6.50** Beträktelse. Även 19:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. Världsmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Idag lyssnar vi till den sista delen av sagan om När trollen spelte i mörka skog, skriven av Walter Stenström och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samliga avsnitt sänds även idag kl. 11:30. **10.00–14.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Evenemangstips. Sänds även kl. 17:15. **12.15** Kulturen. Sänds även kl. 16:45 och i repris på söndag kl. 08:15. **12.30** Sagostunden. Samtliga avsnitt av sagan om När trollen spelte i mörka skog, skriven av Walter Stenström och uppläst av Astrid Olhagen. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Veckans gäst. Sänds i repris på lördag kl. 12:00. Med Tom Wiklund. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Firarmix. Med Kjell Brändström. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Firarmix fortsätter. **16.00** Aktuellt. **16.15** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Petra Dahlberg. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även kl. 18:00. **17.45** Kulturen. Rrepris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. **18.06** Musik. **18.15** Evenemangstips. Repris. **18.20** Musik. **18.30** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Från kl. 16:00 **19.10** Åland idag. Från kl. 15:15–16:00. **20.00** Ålandsnytt. Från kl. 17:03. **20.03** Åland idag. Från kl. 16:10–16:45. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris. **5.30–6.45** Musik

Premiär i dag för debattprogrammet "Rakt på"

Kl 18.30, 19.30, 21.30 och 22.30

5.55 Ettans morgon-tv [40217969]
9.15 Familjehemligheter [6061834]
10.10 Nöjesrävarna [2470921]
 Del 5 av 5.
10.30 Kungskonsumenten [9993]
11.00 Tv-nyheter [35056]
11.05 Prästen i Ballykissangel (R) [9532940]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [69209]
13.00 Tv-nyheter [90414]
13.05 Runtomkring på Island [810230]
13.35 Tre årstider: Fjällväxtlighet [4173786]
13.45 A-talk [9162414]
14.30 Läkarna [6105]
15.00 Tv-nyheter [84766]
15.05 Diagnos: Mord [3313196]
15.50 Luftresa till Europas kuster [1733360]
16.00 Mot [1650]
16.30 En sann historia: I livets kärna [6619]
17.00 Tv-nyheter [14717]
17.08 Prästen i Ballykissangel [300598785]
18.00 Tv-nyheter och väder [5834]

18.30 Naturstund: Röd jättekänguru [3853] Ungen till den röda jättekängurun är lika liten som en nöt när den föds, men växer upp till det största pungdjuret på jorden.
19.00 Bildbrev från Europa [20389] Rom kallas den eviga staden och inte utan orsak.
19.10 Tillbaka till Aidsensfield [1144105]
20.00 Sjätte sinnet [105] Tävling i förutfattade meningar. Programvärd: Tapio Suominen.
20.30 Tv-nyheter och väder [88327]
20.55 Sporttrutan [6799476]
21.00 A-zoom [785]
21.30 Strada [376]
22.00 Outhärdligt grymt [277495]
FILM Regi: Joel Coen.
23.35 Pojken från Belleville (R) [3747834] Del 1.
1.20 Euronews [8354761]
1.30 Uutisikkuna [37926709]
4.00–8.00 Uutisikkuna [93282983]

6.00 Tellus-frågesport [5449414]
6.50 Lilla tvåan [91300124]
6.53 Nalle Sloköra [305671143]
7.01 Vädertipparen [100011114]
7.04 Fifi och blomsterfröna
7.16 Mimi & Kuku [107215853]
7.34 Oppfinnar-Kyösti
7.36 Livfulla ting [102518360]
7.40 Greta Gris [2540969]
7.44 Neppajmy-klubben
7.55 Berättelser från Mumindalen [6872360]
8.19 Syrhämä [401318679]
8.53 På gräsrotsnivå [307966679]
9.00 Oddasat [22018]
9.15 Nyheter
10.35 Lilla huset på prärien [9653105]
11.25 Gänget och jag [6637114]
11.50 Svängiga djur [1325582]
11.55 Monsterstallet [9325259]
12.45 Hundkoll [666230]
13.15 Bean [4805259]
13.30 Respasset: Coltranes Storbritannien [364495]
14.20 Gympa: Höststart II
14.50 En utlandsfinländare berättar [527018]
15.20 Damernas tia: Glädje, kreativitet och motion i 25 år [3135650]
15.50 Derrick [1725679]

16.50 Norge runt [1222673]
16.55 Svängiga djur [2672114]
17.00 Familjen Hopp [43834]
17.23 Lilla tvåan [300321766]
18.00 Smultronstället [52853]
18.50 Tv-nyheter [3283835]
19.00 Regionala nyheter [22722]
19.10 Sporttrutan [3711785]
19.15 Tvåans höstväder [3718698]
19.20 Inrikesprofilen [3035740]
19.35 Fiskedrag [629969]
20.00 Hello Glasgow [37105]
20.05 På riskgränsen: Glidflyger som en kondor [324037]
21.00 Fatta micken [82969]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [8070389]
22.05 Den hårda lagen [5376495]
22.50 Hello Glasgow [4111327]
22.55 Hovimäki (R) [8932582]
23.45 Musik-tv: Klassiker [8201969]
0.30 Flabbdass [2264457]
0.55 Terminal City [4685612]
1.45 Frägespel [3265631]
3.00 Dolt ord [6540728]
4.00 Sudoku [6526148]
5.00–6.00 Dolt ord [6520964]

6.25 God morgon Finland [31684308]
9.10 Vad ska vi äta idag? [6879582]
9.15–10.05 Ett bord för tre
10.35–11.05 Emmerdale
13.55–14.25 Rappa tag [119969]
14.55 Jack & Bobby [9754056]
 Svåra beslut. Jack är tvungen att ställa sig både mot sin mor och bror när han försöker återgå till ett normalt liv efter att ha blivit anfallen. Grace blir utpressad av en student, som får veta om hennes och Toms förhållande. I framtidsavsnittet visar president McCallister att han kan hålla huvudet kallt i en svår situation.
15.50–15.55 Viihdeuutiset [5699476]
16.25 De vackra och de djärva [3373969]
16.55 Nyheter [5794501]
17.00 45min Special: Kungligheter bakom kulisserna [105230] Statsöverhuvud. En dokumentärserie i sex delar om drottning Elisabeth II och den kungliga familjens liv och arbete i Storbritannien och utomlands.

17.55 Vad ska vi äta idag? [6330582]
18.00 Emmerdale [335124]
18.30 Joka kodin asuntomarkinat [343143]
19.00 Sjuans nyheter [349872]
19.15 Dagens väder [5457018]
19.20 Ekonomi nyheter [765872]
19.30 Dolda liv [702747]
20.00 Crocodile Dundee i Los Angeles [8621834]
FILM Australiensisk-amerikansk film från 2001. I rollerna: Paul Hogan, Linda Kozlovski, Jere Burns. Regi: Simon Vincer.
21.55 Idols – menneet vuosikymmenet [8986056]
22.00 Tians nyheter [151679]
22.20 Resultatrutan [6864872]
22.35 Keno [9678560]
22.36 Friidrott [102005018]
 Golden League. Deltävlingen i Bryssel. Kommentator: Mika Saukkonen. Expertkommentator: Jukka Härkönen.
0.35 Formel 1: Extra [3787544]
0.50–1.50 Commando [2436983] Operation Sparvhök. En dokumentärserie i åtta avsnitt om brittiska marinsoldater.

”Jag blir upprörd då en del undervärderar blöjbyte och att lyssna på barn.
ÅRETS FREDRIKA ELLY SIGFRIDS

ledare

Karin Erlandsson
Epost: karin.erlandsson@nyan.ax
Telefon: 528 467

näst sista ordet Patrik Dahlblom

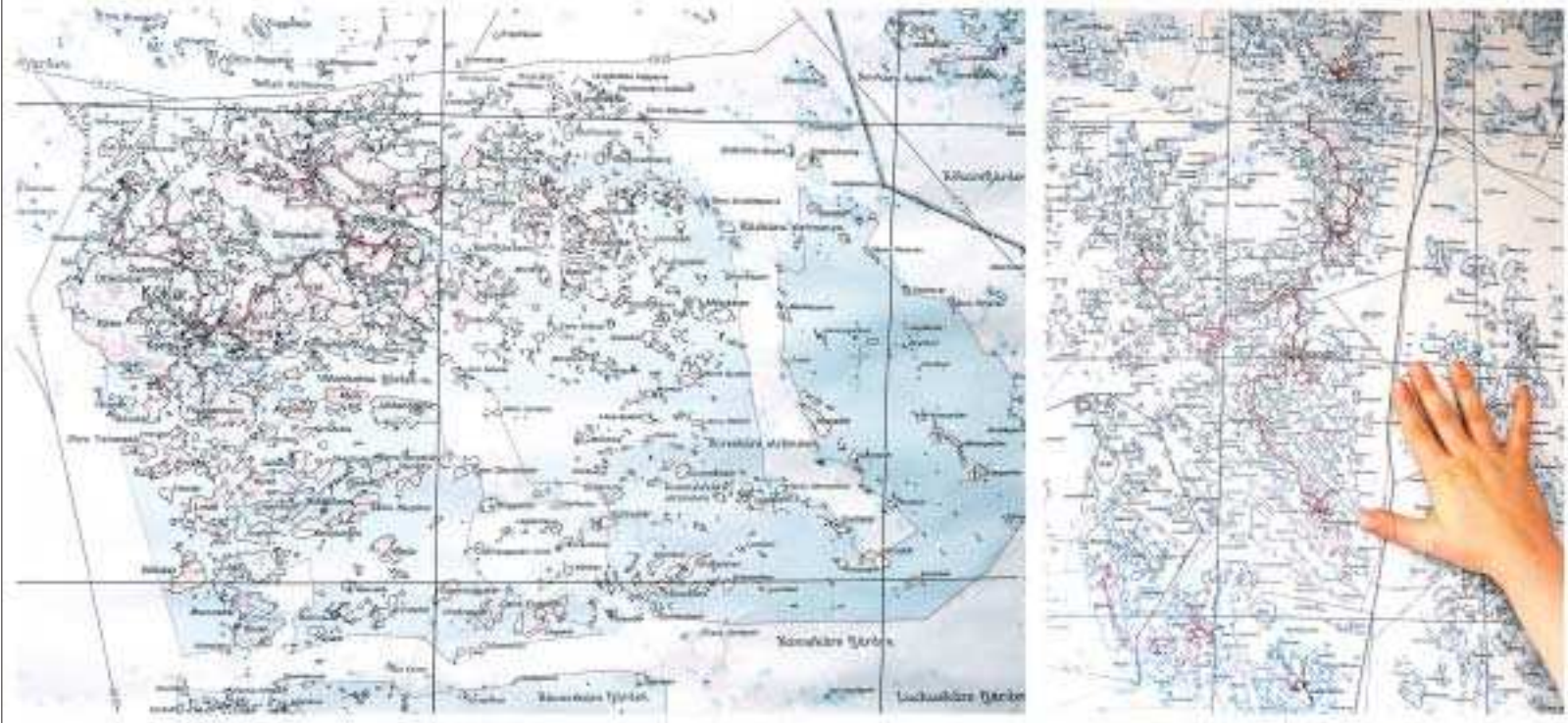
Kostar det så smakar det

Vad är väl en betald helkväll på Arken när vd:n viftar med kreditkortet och bjuder laget runt i nattklubben senare på kvällen? Alldeles, alldeles... otänkbart. Åtminstone för en Nya Åland-veteran.
Under mina arbetspass i huset från 1986 och framåt lärde jag mig snabbt att nöjes- och representationskontot var smått tilltaget. Möjligen fanns det inte alls. När Nyan hade fest när det var som snålast skedde det ofta i det dåvarande tidningshuset Strandnäs gård. Det var mest ändamålsenligt med tanke på att vi slapp betala hyra och vi hade ändå bara råd med våra medhavda drycker.
En skön påminnelse om den tiden fick jag häromåret, när en medarbetare som säkert vill vara anonym inte kunde följa med på en Nyan-tillställning på Silverskår. Han hakade på när sällskapet kom in till Arken sent på kvällen. Då hade han väntat utanför ingången och varmt sig med egen flaska i stället för att ta en drink i baren.

Har man en gång haft ont om pengar så sitter det i. Och jag gillar underdog-imagen. Låt folk tro att våra marginaler är så små att vi bara har råd att supa på arbetsplatsen.
En redaktör som får sin lön från den offentliga sektorn undrade nyligen om Nyan-anställda verkligen måste betala för sig på tidningens fester.
Svaret är i princip ja, säger flickorna nere på kontoret. Mitt hjärta slog stolt och hårt när jag fick den bekräftelsen på att våra begränsade resurser fortfarande går till viktigare saker än gåsleverpaté.

När Weman nyligen lämnade Nyan igen så firade vi honom blygsamt men med kärlek. Vår gåva var en joggingdräkt. Kulturredaktören överräckte en Dolly Parton-lp som han fått med sig från biblioteket i Jomala. Jag utgick från att det också var en gåva och inte något som Weman måste lämna tillbaka om två veckor.
Tre tårtor hade vi att välja på. Eftersom det just nu anses vara okej att äta en del fetter så siktade jag in mig på den som tycktes innehålla mest smör. Senare på dagen smög jag tillbaka till köket och åt upp den sista biten. Att få höra att smör är bra för kroppen är som att se en solförmörkelse – man lär inte få uppleva det igen, lika bra att passa på nu.

På Andelsbanken har dom säkert häftigare fester. När deras personal invaderade Mariehamn förra veckoslutet bokade de hela Arkipe-lag. Som plåster på sårén för lokalbefolkningen såg banken till att ett par coverband spelade bakom stängsel på torget. Inträdet var fritt och intresset lågt, konstaterade jag på fredagskvällen.
Bandet på scenen spelade en Magnus Uggle-låt.
Varför bokade inte Andelsbanken Magnus Uggle själv, eller någon annan folklig höjdare? Med fritt inträde. Skall vi gissa att cirka 6.000 ålänningar hade kommit till torget då? Gaget skulle väl ha blivit tjugo gånger högre än för coverbanden, men tänk på all goodwill, win-win och allt det där andra som banken hade fått på köpet.
Jag skulle ha gjort det om jag vore chef på OP-Pohjola. Men det är jag av någon orsak inte.

Kökar och Brändö. Så här ser öarna som inte fick vara med ut. Montage: ERKKI SANTAMALA

Öarna som skolbyrån glömde

Brändö och Kökar finns inte på kartorna i skolboken som skolbyrån vid Ålands landskapsregeringen gett ut i dagarna. Nu rasar Brändö- och Kökarborna, och det med all rätt.

I förordet till ”Tidernas Åland. Från stenåldern till svenska tidens slut” skriver redaktionen bakom boken ”Då man lär sig förstå sin lokala historia och blir förtrogen med sina rötter har man förutsättningar att tillämpa sina kunskaper mer universellt.”
De skolelever som bor på Brändö och Kökar har således inte samma förutsättningar som andra åländska barn att lära känna sina rötter. Rötterna finns helt enkelt inte utsatta på kartan.
Två olika slags försvar för att kartan är stympad har hörts. Skolbyrån skrev en insändare i gårdagens tidning där man berättade att de områden där det inte fanns fornlämningar från den aktuella perioden hade lämnats bort.
Undervisningsminister Britt Lundberg förklarar kartan med att öarna under den aktuella tidpunkten låg under vatten.
Mot båda förklaringarna kan man invända samma argument.

Hur skall Brändö- och Kökarborna kunna, som det står i förordet till läroboken att historia gör, skapa sig en ”individuell, nationell och europeisk identitet” om det område där de bor inte finns utsatt i ett större sammanhang? Brändö och Kökar är inte ensamma i världen, utan hör ihop med resten av Åland, Finland och Europa. På skolbokens karta syns inte det sammanhanget.
Oberoende om områdena inte har forn-

lämningar att markera eller om öarna låg under vattnet under den aktuella tidpunkten är det viktigt för barnen som bor där i dag att se hur det såg ut då. Att det inte finns fornlämningar på Brändö och Kökar är lika intressant som att det finns åtta gravrösen i Eckerö. Barnen får diskutera avsaknaden istället för närvaron, och den diskussionen ger också lärorika svar.
Sammalunda om Brändö och Kökar låg under vatten. Diskussionen för barnens del handlar i så fall om lägre landnivå och orsaken till det. Det är inte alls en mindre intressant diskussion.

Att beskära den åländska kartan så att Kökar och Brändö inte är med måste rimligen skapa en känsla av utanförskap för de som bor på Kökar och Brändö. Problemet är dessutom att det inte är en enstaka första gång. På Ålands flygplats har länge funnits en karta över Åland. Där Brändö skulle finnas har man istället klistrat över en detaljkarta över Mariehamn.
Dylika missar är inte små för dem det berör, särskilt inte om de upprepas så ofta att den ofullständiga kartan blir norm. Skärgårdsborna är ofta vana vid att allt ställs enligt stadsbornas möjligheter och förutsättningar, deras behov betraktas som sekundära. Att dessutom kartorna i en ny-skriven lärobok eliminerar deras hemö blir spiken i kistan.
Det är inte bara historia som skapar ”individuell, nationell och europeisk identitet”,

också det omgivande samhället påverkar ett barn. Om läroboken som behandlar hemområdet saknar den ö man bor på motverkar det skapandet av en identitet med den närmaste omgivningen. I det här fallet den åländska omgivningen och identiteten som blir utan Brändö- och Kökarbarn.
Det är en onödig miss som skolbyrån gjort. Det är just eftersom missen är onödig som den känns hårdast. Än en gång har skärgårdens perspektiv slarvats bort. Det är inte roligt att få ett bevis på att man lätt blir bortslarvad.

Karin Erlandsson

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

o

Nya Åland

★★★★

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONS-AVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008
Förtlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonsers största 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket.
© lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 1) → 07.00/08.15 1) → 13.35 13.45 3) → 19.15/20.15 2) → 00.45 L	ÅBO M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.45 1) → 18.15/19.15 → 02.40 L 00.50 L 3) → 06.10 /07.10 3) → 13.35	M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras

- 1) Inställt 7.9
- 2) Inställt 11.9
- 3) Inställt 12.9

Res med nya Galaxy till Stockholm 13.45

www.tallinksilja.fi

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00 (1.64 €/besvarat samtal + alltid tna/msa)

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
18.00 2) - 00.50 10.00 - 05.00 1)	01.00 3) - 10.00 04.50 - 18.00 3)
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi tel 16 711 el. 06001 74552 (1.64 €/besvarat samtal + alltid tna/msa)	1) 8.9 avg 03.45 Inställt 10.9, 12.9 2) Inställt 8.9, 10.9, 12.9 3) Inställt 9.9, 11.9

Nöjeskryss på M/S Eckerö i höst!

Fredagar och lördagar 18.30 (buss från Mariehamn 17.30).
Pris 30 euro/person inkl. buss- och båtresa t/r, två rätters à la carte samt underhållning (t.ex. 6/9 4-Fun, 13/9 4-Fun, 20/9 Soundway, 27/9 Moonlight).

Turlista 8/9 2008-11/1 2009 [lokala tider]

Från Eckerö	alla dagar	13.30	18.30	fre-mån även 8.30	Extraturer i höst:
Från Grisslehamn	alla dagar	10.00	15.00	tors-sön även 20.00	Från Eckerö tors 16/10 kl. 08.30. Från Grisslehamn tis 23/12 kl. 20.00.

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen.
Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen.
Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen.
Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

ECKERÖ LINJEN

Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar	M:hamn	Sthlm
	10:00	→ 15:45
Sönd-Tisd	Sthlm	M:hamn
	18:00	→ 02:00
Onsd-Lörd	18:00	→ 03:30

Bokning tel 28 040 www.birka.se

CHOKLAD-FESTIVAL

11.10
EUR 56

Bussplan, tfn 22 570 info@sundqvists.com

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08

MARIEHAMN-KAPELLSKÅR

Tom 20.9-08

Dagligen

MAR	KAP
08.00	09.15
16.00	17.30

From 21.9-08

Måndag-lördag

MAR	KAP
08.00	09.30
16.00	17.30

Söndag

MAR	KAP
12.00	13.15
18.30	19.30

15.30	12.00	15.30	12.00	17.30	14.00
22.00	19.00	22.30	19.00	23.00	20.00

Buss Stö-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedens väg. *Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L 2)	06.30
04.35 M	09.40
09.55 M 1)	15.30
14.25 M 3)	18.55
14.10 M	07.45 2)
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00 1)
03.20 L	20.10 3)

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L 3)	07.35	
14.25 M 2)	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45 3)	
01.00 L	21.00 2)	
04.25 M		17.30

1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information.
2) Isabella ur trafik 8.9 kl 19.50 i Åbo. Åter i trafik 11.9 kl 21.00 i Åbo.
3) Amorella ur trafik 6.9 kl 07.45 i Åbo. Åter i trafik 26.9 kl 08.45 i Åbo.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)-Långnäs 1h före avgång. Även Långnäs-Mariehamn alla avgångar. 12 EUR/person.

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 111, boken. 262 111
www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONSUTRYMME

Kontakta annonsavdelningen, tel 23 444, eller e-post: annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

FREDAG 5 SEPTEMBER 2008

dagens ålänning

vädret

dagens rätt

"Jag har sju barn och tolv barnbarn!"

På Kvarnbo kyrkväg i Saltvik träffar vi dagens ålänning **Sven Karlsson** som, med assistens av **Malin Roberts**, är ute på rullstolspromenad i den vackra och varma höstsolen. Sven är nog med att ta av sig mössan då han skall bli fotograferad.

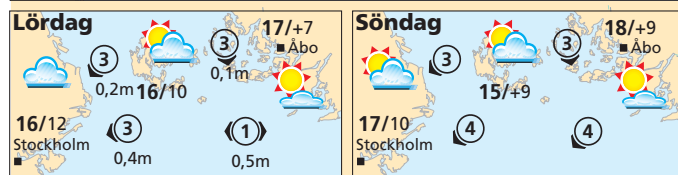
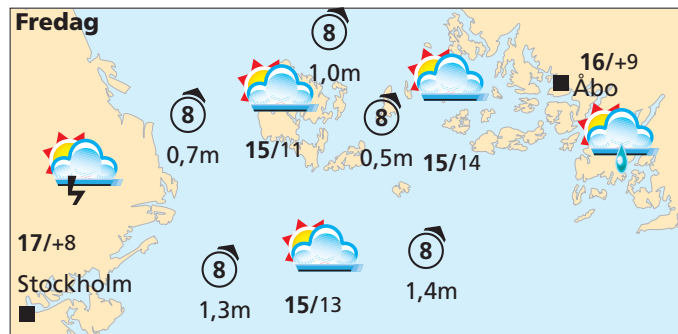
- Inte kan man ju ha mössan på på bild!
- Vart är du på väg?**
- Vi kommer från banken och är nu på väg till Sunnanberg. Det är ålderdomshemmet här intill.
- Hur länge har du bott på Sunnanberg?**
- Jag har varit här sedan februari i år.
- Hur trivs du på hemmet?**
- Jag trivs bra. Alla är så vänliga och påpassliga.
- Var i Saltvik bodde du före du flyttade hit?**
- Jag bodde i Ryssböle.
- Vad sysslade du med där?**
- Jag var bonde.
- Var din gård stor?**
- Det var en helt normal åländsk bondgård. Vi hade djur också - kor, svin och hästar.
- Det är mycket jobb med att sköta en bondgård, inte sant?**
- Visst är det det!
- Hur länge jobbade du som bonde?**
- Jag hade gården från det att jag blev myndig tills jag fyllde 65 år.
- Övertog du föräldrahemmet?**
- Det var min mors barndomshem som jag övertog.
- Vad skall du göra resten av dagen på Sunnanberg?**

På höstpromenad. Sven Karlsson har varit och uträttat ärenden i banken med hjälpare Malin Roberts. Foto: ERKKI SANTAMALA

- Jag skall börja med att äta middag!
- Är maten god?**
- Visst är den det!
- Som dagens ålänning får man alltid skicka hälsningar till någon. Vem vill du hälsa till?**
- Till alla mina barn.
- Har du många barn?**
- Jag har sju barn och tolv barnbarn!
- Var bor de?**
- På olika håll, både på Åland och i Sverige.

TITTE TÖRNROTH-SARKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

I går kl 15	temp.	moln.	Max/min temp. 28.8 - 4.9. klo 9	max.	datum	min.	datum
Jomala	-		Jomala	+17,9	28.8.	+1,5	1.9.
Åbo	17		Åbo	+16,2	3.9.	0	1.9.
Helsingfors	18		H:fors	+17,2	3.9.	+3,5	1.9.
Stockholm	18						
	temp.	vind	m/s				
Nyhamn	15	SSV	11				
Märket	17	SV	8				
Kumlinge	17	SV	10				
Vattenståndet i går kl 15							
Föglö	+2 cm	Åbo	+3 cm				
Solen i dag	Upp	Ner					
Mariehamn	6:45	20:30					
Helsingfors	6:25	20:10					
Stockholm	5:55	19:37					
Utomlands i går							
Köpenhamn	18	Madrid	27				
Oslo	12	Rom	29				
Bryssel	17	Aten	31				
Moskva	25	Las Palmas	25				
London	17	Phuket	31				
Paris	18	Peking	27				

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +1sa

Fiskpudding

1 sats risgränsgröt, för 5-6 personer
800 gram fryst sejfilé
3 ägg
1/2 muskotnöt, hel, färskrivet
salt och peppar

Börja med att koka gröten enligt vanligt recept.

Koka torsken i 10 minuter. Skumma av. När torsken och gröten är färdiga blandas dessa ihop i grötkastrullen. Rör ned äggen i smeten, krydda med salt och peppar samt den ny-rivna muskoten. Smaka av.

Smörj en eldfast form, lägg i fiskblandningen. Placera formen längst ner i 175° varm ugn. Puddingen brukar vara färdig efter cirka 1 timme och har då fått en fin gyllenbrun färg.

Servera med nykokt potatis, smält smör, pepparrot och rårivna morötter.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

REA SLUTSPURT
-10% till -50% på allt i butiken
Alla sommarmöbler -30% till -40%
KVALITET & STIL FÖR HEMMET
allaRum.
I Magasin • Torggatan 6, 22 100 Mariehamn • Tel 15 915
Måndag - fredag 10.00 - 18.00, lördag 10.00 - 15.00

LÖRDAGSÖPPET IGEN!
ÄSSET
Kompressor-paket
Kompressor
Luftslang
Dyckertpistol
59€
DAX
DELAR MED FÖRDELAR
Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210.
Vard. 8.30-17.00, lörd. 10.00-14.00

KAMPANJ!
Oslagbara höstpriser på Tohatsu utombordare:
Tex:
4-takt 9,8 hk kort rigg **NU 1.890,-**
4-takt 18 hk kort rigg **NU 2.100,-**
4-takt 18 hk el kort rigg **NU 2.590,-**
4-takt 18 hk el lång rigg **NU 2.590,-**
4-takt 30 hk el kort rigg **NU 3.790,-**
4-takt 30 hk el lång rigg **NU 3.790,-**
TLDI 2-takt 50 hk lång Powertrim tilt **NU 4.790,-**
TLDI 2-takt 90 hk lång Powertrim tilt **NU 6.900,-**
TLDI 2-takt 115 hk EPTOL **NU 8.400,-**
ERbilab
Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn
Tfn 14750 GSM 0400 595 732
Öppet vardagar 10-17

ABSOLUT NYSKICK!
Peugot 307 -05 Trendy Wagon
Medkörd: 55 000 km
Airbags + Sidoairbags, ABS-bromsar, Airconditon, Färd dator, Elfönsterhissar, Elspegel, CD/AM-Stereo, Avgtagbar dragkrok, Dubgade vinterdäck på fälgar, Fullständig servicebok, 1 ägare. **ERbil-garanti 6 månader.**
Pris: 16900,-
PS: Idag fredag säljer vi Subaru legacy -90 ålandsbil till högstbjudande!
ERbilab
Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn
Tfn 14750 GSM 0400 595 732
Öppet vard 10-17

1-planshus till salu!
Centralt beläget i Godby med gångavstånd till daghem, skola, bibliotek, simhall, apotek, banker och affärer.
Komplett 1-plans hus med genomtänkt planlösning.
Tomt ca 1200 m².
Utgångspris 175 000 euro
KonsensHus Projekt AB
Telefon: 17820.
Mobil: 0457-342 70 79
daniel@konsenshus.ax
www.aland.com/konsenshus

LapinPuu För din egen personliga stil!
INTE BARA FÖR SYNS SKULL ...
Du sparar även värme och energi. **KARVIA** - marknadens mest tätta fönster och dörrar. Tillverkade efter dina behov och önskemål av inhemsk kvalitet.
Från oss är det möjligt att få trä/trä-fönster!
KARVIA FÖNSTER
Kontakta Buba Sjölund, Bamböle, GSM 0405 834 449
E-post: buba.sjolund@karvia.net